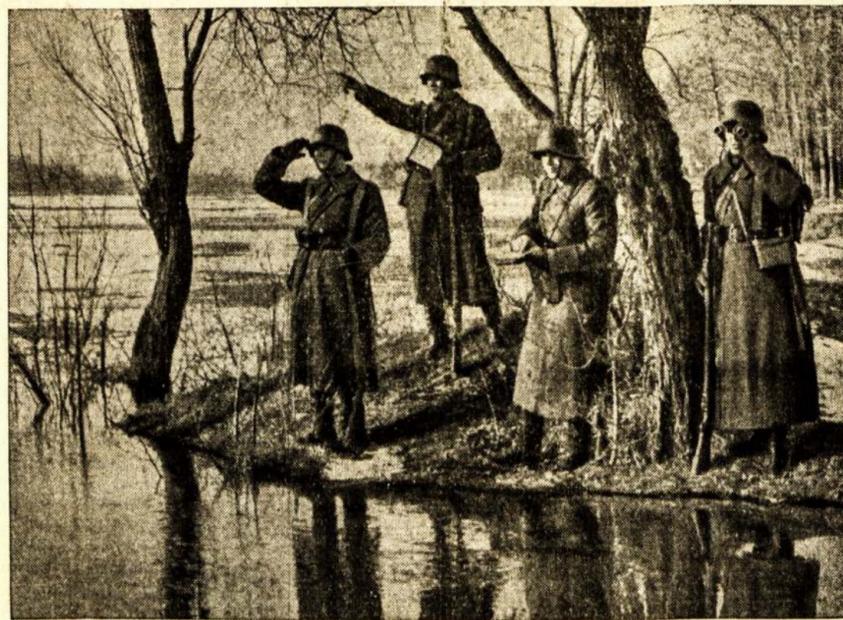

ANGLIJA PRINCIPE PRIIMA SSRS PASIULYMAS

Veikiausiai Susidarys Trilypė Sąjunga, Kad Pastot Kelią Agresijai

Lietuvos kariai susipažįsta su vietovėmis gimtosios šalies, kurią gal tekti jiems ginklu ginti nuo pasikėsintojų.

Jeį Senas Pasaulis Nori Eiti Progreso Keliu, Sako Karalius, Jis Turi Žiūrėti į Naują Pasaulį

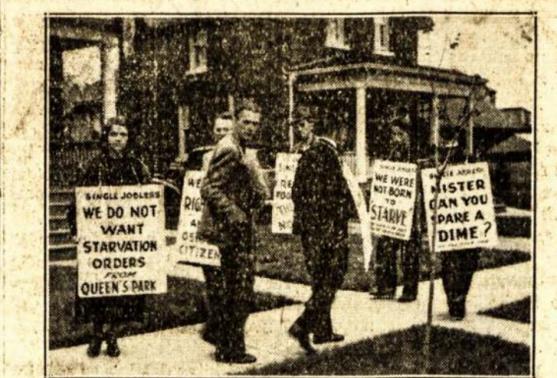
WINNIPEG, Man. — Anglijos karalius Jurgis VI, savo kalboje per radio į visos Britų imperijos subjektus, Viktorijos dienos progą, pareiškė, kad senas pasaulis, savo laiku buvęs progreso priešaky, šiuo laiku iš progreso kelio iškydo. Ir jeigu jis nori grįžti į progreso kelią, jis turi ieškoti inspiracijos naujame pasaulyje.

„Per ilgą laiką istorijoje,“ sako karalius, „pasaulio progreso maršavimui ir jo tikslams vadovavo Europos idėjos. Bet tos inspiracijos Europa šiandien nebeteikia. Krikščioniška Europos civilizacija griunama iš pamatų iš vidaus. Mes stengiamės atgaivinti ją, bet uždavinys sunkus ir reikalaujantis daug laiko. Azija taip pat greitai keičiasi ir labai susirūpinusi. Ar ne laikas, kad senas pasaulis pasižiūrėtų į naują pasaulio atsikimimą ir pasimokintų iš jų?“

„Čia yra vienas ypatingas pavyzdys, kurį Šiaurės Amerika gali pasiūlyti kitoms pasaulio dalims. Šimtą metų atgal, kada karalienė Viktorija pradėjo valdyti, Kanados provincijose ėjo didėlė konstitucinė kova. Bet tuo po to Kanados provincijos įsisteigė atsakomąją savivaldą. Laisvė ir atsakomybė privedė prie susitarimo ir sucementavimo šios prakilnios federacijos nuo vieno vandenyno iki kito.

„Rasinis jausmas gali būti pavojingas ir ardanis, bet anglai ir francūzai parodė, kad jie gali prisilaikyti savo kultūros ir bendrai veikti atsiekimui didesnės laisvės ir didesnio užtikrinimo, ko pavieniai negalima pasiekti.

„Bet tai ne šis vienas Šiaurės Amerikos istorijos skyrius vertas konsideracijos. Kanada ir Šiuvenytos Valstijos per pereiną šimtmetį turėjo daug skirtumų savo siekiuose; bet nei vienas iš tų skirtumų nebuvo išspręstas pagalba jėgos ar grumojimų.“

Oshavos bedarbiai pikietuoja miesto majoro namus, protestuodami prieš atsakymą suteikti bedarbiams pašalpą arba darbą su atlyginimu.

Karaliaus Sutikimo Parade Winniepiečiai Nubaubė Svastiką

WINNIPEG, Gegužės 25. — Vakar rytą, laike karaliaus ir karalienės priėmimo parodo, ant Main stryto, šalyje Vokietijos nazių pasirodė Vokietijos naujo emblema — svastika.

Tuoju iš demonstrantų būrinių pasigirdo baubimas, pakilo aukštyn kumštys ir pasigirdo šauksmai: „Sudraskykite tą daiktą į šmotelius.“

Miesto majoras tuoju įsakė policijai nuimti tą piratų ženklą. Bet tuo kartu artinosi karaliaus automobilis, tęsėsi prieš nazius pasipiktinimo sąjūdis, tad policija nelengvai galėjo išpildyti įsakymą ir nuimti nuo trečio aukšto stogo nazių vėliavą.

C.P.R. Poni Tikslas Pasislėpti Po Finansiniu Valdžios Lietsargiu

OTAWA, Ont. — Pona Edwardą Beaty labai traukia idėja pasislėpti po finansiniu dominijos valdžios lietsargiu, pareiškė Danderand, kalbėdamas senate.

CPR savininkai nori būtinai sujungti savo kelžkelius su SNĮ gelžkeliais, o paskui sujungtus gelžkelius paimti savo kontrolėn. Tokiu būdu jie tikisi ne tik daugiau pelnyti, bet ir valdžios išdą meizti.

33 Nuskendusio Submarino Dalyviai Išgelbėti, Nors Jie Buvo 240 Pėdų Gilumoje

PORTSMOUTH, N. H., Geg. 25. — Nauja technika apsiginklavęs žmogus apgalėjo vandenyną, kuris į savo gilumą buvo pasiėmęs Šiuvenytų Valstijų submariną Squalus ir 59 žmones.

Naujos technikos pagalba 33 submarino dalyviai išgelbėti iš 240 pėdų gilumo. Kiti 26 dalyviai skaitomi prigėrusiais, nes jie nespėjo pabėgti iš tų kompartmentų, kuriuos užliejo vanduo.

Submarinas Squalus darė bandymus. Besineriant į vandenį greitą antradienį kažkas įvyko, į nekuriuos submarino kompartmentus primarmėjo vandens. Juose užklupti submarino dalyviai nespėjo išbėgti. Taip tai submarinas atsidūrė į vandenyno dugną su 59 žmonėmis.

Gyvi likusieji tuoju pradėjo leisti į viršų dūmus išduodančias bombas, kurias pastebėjo kiti laivai. Submarino dalyviai daužymais į geležis pranešė viršun apie savo padėtį.

Tuoju buvo suorganizuota gelbėjimo ekspedicija, kuri pagalba naujų prietaisų per keturius sykius iškėlė po 8 žmones. Paskutinį sykį bekeliant taip vadinamą „varpą“ lyna užkliuvo, todėl 8 asmenys turėjo tamė varpe išbūti per 4 valandas 150 pėdų gilumoje.

Anglija Pripažinsianti Čekoslovakijos Užgrobigą

LONDONAS, Gegužės 25. — Anglijos ministeris pirmininkas Čemberlenas vakar nurodė atstovų rūmams, kad jo valdžia svarstanti Bohemijos ir Moravijos aneksijos pripažinimą de facto. Nutarimą Čemberlenas paskelbsias labai greitai laiku.

Prieš tokį Anglijos valdžios pasikėsinimą griežtai užprotestavo darbiečiai ir visa opozicija, tačiau, nežiūrint protestų, Čemberlenas atsakė suteikti atstovų rūmams užtikrinimą, kad jie turės progos tą klausimą diskutuoti prieš Čekijos pripažinimą naziams.

Anglijos konservatyvai aiškina, kad Bohemijos ir Moravijos aneksavimas naziais, pripažintas de facto, nereikiškia, jog Vokietija yra legalė ir teisėta buvusios Čekoslovakijos respublikos valdovė. Čekų atstovybė pasiliksianti Londone ant toliau ir turėsi tokias „teises,“ kaip kad turėjo Etiopijos atstovybė nuo Italijos užkariavimo pripažinimo de facto iki galutinio pripažinimo, paskelbto praeitą rudėnį.

Tuo tarpu Bohemijos ir Moravijos „protektoriat“ — naziai jau paskelbė, kad jie davė parėdymus penkioms Pragoje esančioms užsienių atstovybėms savo įstaigas paversti konsulatais. Jeigu tos valstybės, kurių atstovybės iki šiol randasi Pragoje, paklausys nazių ir atstovybes pavers konsulatais, tai pagal diplomatinis gestus skeitysis, jog jos pripažįsta Čekiją de facto Vokietijai.

M. Guoba, atsakomąsias Liaudies Balso redaktorius, kurs vyksta į Ročesterį su Bangos Choru, kad pasveikinti ročesteriečius nuo Liaudies Balso.

Italijos Fašistai Turį Užviešpatauti Viduržiemį

ROMA, Gegužės 25. — Grafelbėjimo ekspedicija, kuri pagalba naujų prietaisų per keturius sykius iškėlė po 8 žmones. Paskutinį sykį bekeliant taip vadinamą „varpą“ lyna užkliuvo, todėl 8 asmenys turėjo tamė varpe išbūti per 4 valandas 150 pėdų gilumoje.

Tuo pačiu laiku Italijos fašistų laikraščiai pradėjo didelę kampaniją, aiškinančią, kad Italijos gyventojams trūksta „gyvenimui erdvės“ ir kad Italija būtinai turi viešpatauti Viduržiemėje. Lavoro Facista nurodo, kad dominacija Viduržiemėje, užtikrintas išėjimas į Atlantą ir Indijos okeaną Italijos imperijai kol kas nėra būtybė, bet sapnu, tačiau tas sapnas viršias realybe labai trumpu laiku. Musolinio generacijoje, nes tą „diktuojanti geografija ir istorija.“

Leghorn Telegrafo rašo: „Italija ir Vokietija pasirošusios derėtis, bet taip pat jos pasirošusios kariauti. 1935-6 metais mes užkariavome Etiopiją, 1939 metais okupavome Albaniją, o 1940 metais visos mūsų teisės bus pripažintos.“

Japonai Krečia Anglų Ir Francūzų Laivus

SHANGHAI, Gegužės 25. — Japonijos karo laivai per 24 valandas sulaukė du laivus, priklausančius Anglijai ir Francijai, ir išegzaminavo laivų ir kelėvių dokumentus.

Pirmiausia du japonų naikintuvai sulaukė netoli Hong Kongo vandenų Anglijos laivą Ranpurą, o kiek vėliau beveik toj pačioj zonoj sulaukė Francijos laivą Aramis. Nežiūrint, francūzų karininkų protestu, japonai išegzaminavo Aramis laivą, plaukiančio iš Sanghajaus į Europą, dokumentus ir kelėvių. Anglų laivas suspėjo pasišaukti Anglijos karo laivus, kurie nuvijio japonus nuo laivo.

R. J. Tallon, Kanados Unijų Kongreso sekretorius, kurs nukirtas atstovauti Kanados darbininkus Tarptautinės Darbo Organizacijos posėdyj, Genevoj.

Sako Rusija Galėtu Apginkluoti Sąjungininkus

WASHINGTON, Geg. 25. — Sovietų Sąjunga dabar gali pagaminti po 10,000 orlaivių į metus. Jeigu kiltų karas, kas mėnesį ji pagamintų po 1,000 orlaivių.

Sovietų Sąjunga dabar turinti 2,000 modernių didžiųjų tankų. Atsitikime karo traktorių fabrikai galėtu būti paversti tankų fabrikais ir pagamintų daugybę tankų.

Sovietų Sąjungoj esą užtekinai maisto, geležies, pieno, aliejaus ir daug kitų karui reikalingų daiktų.

Penki Žmonės Prigėrė Trent Kanale

LAKEFIELD, Ont., Gegužės 25. — Penki žmonės, grįždami iš šokių, praeito sekmadienio vakare įvažiavo su automobiliu į Trent kanalą ir prigėrė.

Automobilius buvo surastas tiktai vakar po to, kai Peterboro gyventojas Davis pasigedo savo dukters. Tūkstančiai žmonių pirmadienį ir antradienį pravažiuavo kanalo krantu, dešėtkai žuvalo ir niekas nepamanė, kad kanalo dugne guli penki laivonai. Tiktai vaikams pasigedus tėvų, tėvams dukters, policijai nutarė išieisti iš kanalo vandenį, kuriame rado automobili.

Du Jauni Vaikiniai Papuolė Po Traukiniu

TORONTO, Gegužės 25. — Du jauni vaikiniai, Albertas Lupicini, 16 metų amžiaus, ir jo brolis William, 20 metų amžiaus, torontiečiai, šį rytą papuolė po prekinio traukinio, kuriuo parvažiuo iš Orillia miestelio. Jaunesnysis brolis neteko abiejų kojų, o vyresnysis kojos piršto. Vaikiniai buvo nuvykę į Orril-praleisti šventes, iš kur sušė susnūdė šoko iš einančio traukinio ir patiko baisią nelaimę.

LONDONAS, Gegužės 25. — Didžiosios Britanijos vyriausybės šiandien instruktavo savo ambasadorių Maskvai, Williamą Seeds, kad jis painformuotų Sovietų vyriausybę, jog Anglija principiniai priima Sovietų Sąjungos pasiūlymus sudaryti trilypę apsigynimo sąjungą, apimančią Angliją, Franciją ir Sovietų Sąjungą.

Diplomatų nuomone, Britanijai priėmus Sovietų pasiūlymus bus atgaivinta prieškarinė „trilypė santarvė.“ Anglija, Francija ir Rusija apsievienysiančios taip, kaip buvo apsievienjusios 1914 metais, ir to pasekmėje tapsiančios priešagresinės sąjungos kertiniu akmeniu. Į šią sąjungą įeisianti Lenkija, Rumunija, Turkija ir Graikija, kaip aktyvės sąjungos narės, o prie to, visai eile mažųjų tautų bus garantuotas saugumas.

Anglija su Francija vokiečių ataką ant Belgijos, Olandijos, Šveicarijos ar Danijos skaitysiančios grumojimu joms. O iš kitos pusės, Rusija vokiečių ataką ant Lietuvos, Latvijos, Estijos ar Suomijos skaitysianti grumojimui Sovietų Sąjungai. Taipgi Lenkijos ambasada patvirtino, kad Lenkija nazių ataką ant Lietuvos skaitysianti pasimojimu ne tik ant Lietuvos, o ir ant Lenkijos nepriklausomybės.

Atitinkami sluoksniai numato, kad sutarties šauksianti prie bendros akcijos, jeigu bus užpulta bent kuri trilypės karinės sąjungos narė — Britanija, Francija ar Rusija. Prie to, šioji sąjunga griebiantis akcijos, jeigu bus užpulta Lenkija, Rumunija ir tam tikros mažesnės šalys, išskiriant Latviją, Lietuvą ir Estiją. Baltijos šalims atsiradus prieš pavojų, „trilypės santarvės“ nariai tarsis del galimos akcijos.

Šios apsigynimo sąjungos sutarties smulkmenos po kelių dienų busiančios pasiūstos Maskvon. Formulės bus išdirbta Maiskiui ir Halifaxui iš Tautų Sąjungos sugrįžus Londonan.

Smulkmeniškai bus aptarta apvienyta karinė komanda ir kiti reikalai.

Išbarė Kulkosvaidžių Skandalo Tyrinėtojus

OTTAWA, Gegužės 25. — Generalas La Fleche, Kanados apsigynimo ministerijos deputas, vakar labai išpeikė ir išbarė žmones, iškėlusius skandalą Bren kulkosvaidžių gamyboj.

Generalas sako, kad tie žmonės, kurie išreikalavo padaryti investigaciją ir ištirti, kaip karo departamentas padarė planus su Toronte esančia Inglis kompanija, „pažemino karo ministeriją,“ išdavė Kanados ir visos Britų imperijos apsigynimą.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGLJOS, ISEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kauna:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Order) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LAUDIES BALSAS

E. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Asmeniskai kreipkitės 6 Denison Ave.

Atsišaukimai, kurie negali palikti neatsakyti

Liaudies Balse tilpo du labai svarbūs atsišaukimai: Klaipėdos Krašto Nukentėjusiems Šelpti Komiteto atsišaukimas ir Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto atsišaukimas. Vienas kreipiasi į užsienio lietuvių prašydamas padėti Lietuvos žmonėms pakelti tą smūgį, kuri jiems uždavė Vokietijos naziai, atimdami iš Lietuvos Klaipėdos Kraštą, o kitas ragina visus lietuvius remti ginklų fondą, kad sustiprinti apsigynimo įrankius. Šitie du atsišaukimai negali būti palikti neatsakyti.

Netekimas Klaipėdos Lietuvai yra didelis smūgis. Užtenka tik įsigilinti į komiteto atsišaukimą, kad pamatyti, kokius nuostolius Lietuva apturėjo netekdama Klaipėdos. Bet prie to dar prideda arti 20,000 pabėgėlių, kurie reikalingi paramos, nes jie nesuspėjo pasiimti savo nuosavybių. Teisybė, kad už tai kalta buvusi vyriausybė, nes ji, gerai žinodama, kad Klaipėdos neišlaikys, tą faktą slėpė iki paskutinės valandos. O jei nebuvo galima išsanksti apie tai perspėti, tai reikėjo nors taip staigiai nepelbėti, kad būtų buvę galima dalykus sutvarkyti daug geriau. Bet užtai, kad buvusi vyriausybė pasielgė nevykusiai, Lietuvos visuomenės ir dabartinės vyriausybės smerkti negalima. Būtų didžiausia klaida atsisakyti eiti į pagalbą, kad padėti pakelti tuos smūgius ir nuostolius. Kanados lietuvių organizacijos turėtų šiuo reikalu pasidaruoti.

Ginklų fondo klausimas taipgi labai svarbus. Kas siūlo Lietuvai gintis, priešintis nazių reikalavimams, o stoja prieš ginklų fondą, tas tikrenybėje stoja prieš bile kokį pasipriešinimą. Mes už Lietuvos apsiginklavinimą stovėjome dar laike antro Kanados lietuvių kongreso, nors tuomet buvo labai sunku už tai stovėti, kadangi nebuvo aišku, ar Lietuvos vyriausybė bent kiek priešinsis. Mes ir tuomet nurodinėjome, kad Lietuva nesirengia nieko pulki, todėl jai ginklai reikalingi tik apsigynimo reikalams. Tuomet už tokį atsišaukimą mus smarkiai kritikavo taip vadinami socialistai ir kiti mūsų oponentai. Gi dabar, pasikeitus Lietuvos vyriausybei, tuo pačiu laiku padidėjus pavojui Lietuvos nepriklausomybei, rėmimas ginklų fondo negali sutikti jokio pasipriešinimo iš tikrą Lietuvos draugo. Teisybė atsisiras tokių, kurie sakys, kad Lietuva vistiek viena neapsigins. Galima sutikti, kad ji viena neapsigins. Viena Anglija ar kuri kita šalis taipgi nemano atsilaikyti prieš suvienytą agresorių jėgas. Bet gi nei Anglija nei kuri kita šalis dėl to nesako, kad nereikia ginkluotis. Todel negalima sakyti, kad ir Lietuva neturėtų ginkluotis. Ji priversta ginkluotis. Žinoma, tuo pačiu laiku reikia ieškoti ir pagalbos iš kitų valstybių. Tą daro visos, net ir didžiosios valstybės.

Bendrai kalbant, šiuo momentu Lietuvos žmonės reikalingi iš užsienio Lietuvių gausios paramos. Kanados lietuvių organizacijos reikia stoti į aktyvų darbą, kad paremti. Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti, mūsų manymu, turėtų atsisakyti priešakyje ir parūpinti reikalingu blankų ir kita.

Kas šiandien Kanadoj Skaitomas Lojaliu

Globe and Mail leidėjai paveikslų ir gražių žodžių karaliui ir karalienei nesigaili. Atrodo, kad jie už karalių, už Anglijos imperiją. Atrodo, kad ir jie yra ištikimiausi Anglijos subjektai. Bet kuomet išgilini į Globe and Mail vedamą politiką, viskas apsverčia kojomis aukštyn.

Globe and Mail reacionieriai, susispietę apie Lydersip Lygą, darbuojasi, kad sunaikinti Kanados demokratiją, kad įsteigti Kanadoj fašistinę diktatūrą. Jie reikalauja panaikinti miestų valdybas, provincinius seimelius. Jie reikalauja įsteigti tautinę valdžią, panašią į Musolinio Didžiąją Tarybą, kuri diktatoriškai valdytų visą Kanadą. O jeigu Kanada pafektų į fašistų rankas, ji greitai susidėtų su Romos-Berlyno ašimi ir atsisuktų prieš Britų imperiją ir jos imperatorių.

Pats karalius, kalbėdamas atidengiant paminklą pereiname kare žuvusiems, pareiškė, kad taika ir laisvė tamsiai susirėjęs dalykai. Be laisvės negali būti ir taikos. Todel Globe and Mail ponai, kasdami duobę laisvei, demokratijai, kasą duobę Kanadai. Kitais žodžiais tariant, Globe and Mail ponai stengiasi sunaikinti Kanados demokratiją, išduoda Kanadą. Jie stumia Kanadą į karo organizatorių lagerį.

Gi tuo pačiu laiku tuos, kurie kritikuoja reacionierius, kurie kovoja už tai, kad Kanados valdžią saugotų demokratinis principas, kad Kanados valdžią saugotų žmonių teises, kad Kanados valdžią žiūrėtų, jog Kanados politika pasitarnautų taikai, — Globe and Mail ponai skaito nelojaliais, Maskvos agentais ir t. t.

Lojalumas pasireiškia ne gražiose žodžiuose, o darbuose. Kas eina prieš visa tai, kas Kanados ir visos Anglijos imperijos žmonėms brangu, tas nėra lojalus, nors jis reikštų didžiausį palankumą karaliui ar kam kitam. Tokie žmonės, kaip Cemberlenas ir jo klika, kurie padėjo Hitleriui ir Musolinui sunaikinti visą eilę valstybių, pasitarnavo Anglijos, tuo pačiu laiku ir Kanados žmonių priešams. Jie nusidėjo ir prieš taiką. Ne kaip pasielgė ir Kanados valdžią, kuomet parėmė Cemberleno politiką, pardavusią Ispaniją ir Čekoslovakiją.

Kanadoj iki šiol lojaliais skaitomi visi, kurie tik prieš pažangą, Skebams ir visokiems bosų šnipeliams pilietybę gauti labai lengva. Gi unijistam ir kitų pažangių organizacijų nariam labai sunku. Jei tik sužino, kad ateivis priklauso prie kokios nors pažangios pašalpinės draugijos ar unijos, tokiam pilietybės popieriu neduoda. Niekas neklausia, ar tu priklausai prie nazių organizacijų ar kokių nors kitų fašistinių organizacijų. Visi Kanados priešai gali tapti piliečiais. Tuo tarpu tie, kurie dirba tam, kad išsaugotų Kanados demokratiją, kad apgintų Kanados žmonių teises, — skaitomi nepageidaujamais.

Iš visko atrodo, kad šiandien Kanadoj lojalistais skaitomi tik tie, kurie aklaiai palaiiko išnaudotojus, kapitalistus ir jų valdžią. O kas stovi už darbo žmonių reikalų pagerinimą, už demokratijos gynimą, tas neištikimas. O tokia padėtis labai pavojinga. Kuomet visokie Kanados priešai turi tokias teises, o tikrieji Kanados mylėtojai niekinami, Kanadai didelis pavojus patekti į nepageidaujamą padėtį.

Louis Grienfield, užsidengęs veidą, po išteisinimo New Yorke. Jis buvo patrauktas teisman už nužudymą savo nesveiko ir silpnopročio sūnaus. Tėvas aiškinosi, kad jis negalėjęs žiūrėti į vaiko kančias.

APŽVALGA

Kaip Gyveno Rašytojai Senojoj Rusijoje ir Dabar

Tūlas E. Gard. Lietuvos Žinios apie senosios Rusijos rašytojų gyvenimą rašo:

1889 metų rudenį Maskvos laikraščiuose pasirodė šitokia kronikos žinutė: "Spalių 21 dieną prie vieno Smolensko turgavietės namo, kur gyvena benamiai Maskvos valkatos, atrastas kažkoks senuko lavonas. Pasirodė, kad dviejose vietose senukui perpiauta gerkle. Aplink lavoną telkšojo du dideli kraujo klaniai ir čia pat buvo numestas peiliukas piestukams drožti. Lavonas vilkėjo vienais marškiniiais. Apieškojus kišenėse rasta tik pasas, išduotas buvusiam mokytojui Nikolajui Vasiljevičui Uspenskijui."

Si kronikos žinutė praėjo veik nepastebėta. O tasai "senukas" buvo ne kas kitas, kaip žinomas tų laikų rašytojas Nikolajus Uspenskis.

Dvasiniai puoles, nusigėres, nuskarmaliavęs klajojo rusų rašytojas iš nakvynės namų į smuklę, iš smuklės — į turgavietę. Jis nešiojosi su savim krokodilio iškamšą, armoniką ir vedžiojosi savo dukrelę Oļę. Mergaitė šoko, tėvas — rašytojas grojo armoniką, o krokodilas, kurį tampė už virvutės, rangėsi ir stryksėjo.

Ir štai buvęs mokytojas, buvęs rašytojas, buvęs žmogus pirkto turguje už graišius peiliuką ir perpiovė sau gerkle. Be pasų, jo kišenėj rado aštuonias kapeikas — paskutinio honoraro likučius, surinktus Maskvos traktyriuose ir aikštėse.

Tačiau ar Uspenskis buvo pirmas taip tragiškai žuves rašytojas, užmirštas ir apeleistas? Puškiną nužudė. Jis taip ir neįstengė išpirkti savo ploščiaus, kuri buvo užstatęs knygų pardavėjui Lisenkoviui. Tą ploščių sugrauzė žiurkės ir baigė naikinti kandys. Nužudė ir Lermontovą. Caras pridūrė: "Šuniui — šuniška mirtis." Rylejevą pakorė. Bestuževą-Marlinskį pasiuntė po kalniečių kulkomis. Ševčenką ir Poležajevą atidavė į karejvius. Gogolis išėjo iš proto. Dostojevskis iš katorgos grįžo gavęs nuomari. Gercenas blaškėsi iš šalies į šalį, amžinai netekęs tėvynės. Garšinas nušoko nuo Peterburgo laiptų. Elebas Uspenskis išėjo iš proto; uždarytas į "geltonąjį namą," jis šaukė: "Zuvo talentas! Pražudė, papiovė mane! Tąjį sąrašą būtų galima tęsti: jis išsitęsias beveik per visą šimtmetį.

M. Gorkis tvirtovės rūsiuose, ištremime, Čechovas, toli nuo tėvynės miršta džio-

va. L. Tolstojus, prakeiktas popų, užkankintas slopios aplinkos, senatvėj bėga iš namų. Sunaikintas Nadsonas, ištremtas Korolenka.

Prieškarinis leidėjas Volfas apskaičiavo, kad Rusijoje popierio suvartojama: 1.5 procento knygų ir laikraščių spausdinimui, 60 procentų raštinių ir kanceliarijų reikalams, o likučiai — smulkiems piliečių reikalams.

Rašytojas A. Amfiteatrovas savo laiku ironiškai pareiškė: "Pas mus, ačiū Dievui, popierio daugiau išeina poniučių 'papiljotkoms,' negu literatūrai.

Gogelis viename laiške skundėsi: "Jei būčiau pasidaręs artistu — būčiau dabar aprūpin-tas. Bet aš rašytojas — ir delto turiu dviščiū badū."

Senojoj Rusijoje, vienu žodžiu tariant, rašytojai tiesiog bada-vo. Jie už savo raštus labai mažai gaudavo. Jeigu kurios kny-gų leidyklos mėgindavo jų raštus leisti, tai vistiek daug eg-zempliorių spausdinti negalėda-vo, o delto ir utlyginti rašytojai už raštus. Iš honoraro galėję gyventi tik 20 nuosimčių visų Rusijos rašytojų, bet ir tų pusė pusbadžiai. Apie 40 nuosimčių rašytojų sirgo džiova. Pusė gy-venimo nepakenčiamuose butuose, 7 nuosimčiai neturėjo jokio bu-vo.

Visai kitas dalykas sa rašyto-jais ir raštais Sovietų Sąjungoj. Dabar išvydo šviesą ir tų laikų rašytojų raštai. Tas pats E. Gard. Lietuvos Žinios rašo:

Po revoliucijos šis reika-

las visai pasikeitė. Atsirado daugybė profesionalų rašyto-jų. Rašytojai dabar jau gauna ne tik autorių teisėmis apib-rėžtus honorarus, bet gali naudotis rašytojų sanatorijo-mis, savais poilsio namais, pa-sinaudoti kūrybinėmis koman-diruotėmis, atostogomis. Jų knygų tiražai peršoko bet ko-kiąs prieškarinės kartos ra-šytojų svajones.

1936 metais už savo pjeses, rodomas keliasdešimtyse So-vietų teatru, 14 dramaturgų, kiekvienas atskirai, gavo dau-giau negu po 10,000 rublių honoraro kas mėnuo; daugiau negu 6,000 rublių kas mėnuo gavo 11 dramaturgų ir sce-naristų; daugiau negu po 1,000 rublių kas mėnuo — 114 autorių; iki 500 rublių kas mėnuo — 4,000 autorių.

A. Tlostojaus romano "Pet-ro 1-jo atspausdinta 1,500,000 egz. M. Šolochovo roma-nas "Pakeltieji dirvonai" su-silaukė 22-ųjų leidinių, bendru tiražu — 1,536,000 egz. To paties autoriaus romano "Ra-musis Donas" atspausdinta 1,580,000. N. Pribojaus "Cu-simos" tiražas — 1,516,000 egz. Puškino raštų nuo 191 metų iki 1935 metų buvo at-spausdinta 8,942,340 egz., o paskutiniais trejais metais Puškino vėl atspausdinta 20 milijonų egzempliorių. Ir vis delto Sovietuose knygų trūksta. Trūksta popierio.

Paskutiniam V. K. P. su-važiavime nutarta popierio gamybą padidinti 156 procentais, palyginus ją su 1937 me-tų gamyba. Trečio penkmečio gale turi būti pagaminta 1,300,000 tonų popierio. Prieš-karinėj Rusijoje ir per penkias-dešimt metų nebuvo suvarto-ta tiek popierio, kiek dabar suvartoja per trejetą ketver-tą metų.

Suokalbija Nuversti Roosevelto Valdžią

Gegužės 22 dienos Vilnyje til-po sekanti žinia iš Washingtono:

Pasemkėte kongresmano Dies komiteto tardymo neku-rių asmenų, nužiūrėtų organi-zavime ir vedime anti-semiti-nės propagandos, netikėtai iš-kilo į viršų fašistų suokalbis smurtu nuversti prezidento Roosevelto vyriausybę, kad į-steigus fašistinę diktatūrą.

Komitetui priduoti parody-mai tokie autentiški ir pati-mimi, kad suokalbio atidengimu rimtai susirūpino federalė vyriausybė. Jeigu spauda ne-būtų taip aštriai reakinė, suokalbių būtų sukrėsta visa šalis. Bet spauda apie tai nu-tyli, o jei ką sako, tai labai neaiškiai, arba sako visai prie-šingai.

Sulyg parodymų, ekonomi-niai rojalistai ir respublikonų

I SKAITYTOJUS

Gerbiami Liaudies Balso Skaitytojai:

Pažvelgus į Liaudies Balso skai-tytojų sąrašą matosi, kad daugeliui jau baigiasi prenumeratos, lity jau pasibaigusios. Kad sutauptus išlaidas atskirai paraginimus siuntinėjant, šiuo kreipiamės į gerbiamus Liaudies Balso skaitytojus, kurių prenumeratos pasibaigusios, ir prašome jas atsi-naujinti.

Liaudies Balso, kaip ir bet kurio progresyvio laikraščio, ekonominė pa-dėtis nėra tvirta. Kiekvienas prenu-meratos užvilkimas labai neigiamai atsiliepia į laikraščio padėtį, nes pir-ma, negu skaitytojams laikraštis gali būti išsiustas, turi būti apmokėtas pašto, spausdinimo ir kitos išlaidos, kiekvienas laikraštis be išlaidų ne-apeina, negali be jų apseiti ir Liu-dies Balsas. Todel neisvengiamas rei-kaškas mus spirti prašyti ir raginti, kad tie, kurių prenumeratos jau bai-giasi ar pasibaigusios, pasistengtų jas atsinaujinti.

Kiekvienas prenumeratos užvil-kimas sunkina laikraštį, sudaro jam bereikalingų išlaidų ir tuo pačiu syk-liu lieka sunkenybė ir skaitytojui, nes jis dažnai pamiršta, kad jo prenu-merata jau senai pasibaigus ir kiek imokėjęs jaučiasi savo prenumeratą atsinaujinęs, — tuo tarpu kada, labai dažnai, jis tik dalį savo skolos te-apmoka. Na, o už kiek laiko vėl su-silaukęs paraginimo, jaučiasi nepa-tenkintas. Bet nei vienas tokių ne-malonumų neturi, kuris prenumeratą visados apmoka pilnai iš karto už metus.

Mes prašome gerbiamų Liaudies Balso skaitytojų sekti savo prenu-meratos stovį ir matant, kad jau lai-

partijos vadai susitarę su fa-šistinėm grupėm smurtą į-vykdyti. Smurtu organizato-riam paskirtas generolas George Van Horn Moseley, ži-nomas anti-semitas.

Smurtu reikalams milžiniš-kas sumas pinigų sudėjo mi-lijonieriai, kaip Dudley Priep-ont Gilbert ir kiti. Iš karto smurtininkai organizavo gru-pes neva tik kovai prieš žy-dų įtaką šioj šalyj ir užsie-nyj. Jų generalė buveinė į-steigta Atlanta, Ga., kukluksų centre. Tačiau patirta, kad tos grupės suorganizavimas kari-niais pagrindais ir taikomos smurtui. Grupių nariai ir ypač grupių vadai beveik išimtinai susideda iš eks-karinių, pa-našių kaip gen. Moseley.

Kaip matote, tai reacionie-riam nepakenčiama nei Roose-velto valdžią, kuri nėra socialis-tinė. Tas rodo, kad reacionie-riai visose šalyse nori įsteigti fa-šizmą. Jie nemiega ne tik Su-vienytose Valstijose, bet ir Ka-nadoj. Reikia būdėti.

Naujas Grigaičių Galvosukis

Draugas R. Mizara Laisvėj pastabose rašo:

Niekas taip nesisieloja del Maksimo Litvinovo, kaip Nau-jiųjų redaktorius. Pastaruoju laiku jis nuduoda užmigti ne-galįs del buvusio Sovietų Są-jungos užsienio reikalų komi-saro. Tasai žmogus savo laik-raštyj (iš geg. 18 d.) rašo:

"Daugelis dabar klausia: kas atsitiko su Litvinovu?..." Tasai "daugelis" — vienas žmogus, kurio vardas yra P. Grigaitis. Bet ir jis puikiai ži-no, kad su Litvinovu nieko y-patingo neatsitiko, bet, ot, ra-šo absurdą ir tiek!

Jei Litvinovas galėtų skai-tyti lietuviškai, tai jis, paskai-tęs Cikagos galvočiaus filozo-fiją, bent gerai pasijuokytų. Deja, jis lietuviškai skaityti nemoka.

Tą pačią dieną, kai Grigai-tis liejo krokodiliaus asąras del Litvinovo, pastarasis sė-dėjo drauge su Potiomkinu Maskvos Konservatorijos sa-lėj ir gerėjosi puikiais Sovie-tų žemės talentais, kurie pildė koncerto programą.

Taip rašo Associated Press iš Maskvos.

kas baigiasi — atsinaujinti. Kad pa-zinti, ar jau prenumerata baigiasi ir ar jau yra pasibaigus, tuojau pa-tikrinkite gavę savo laikraštį. Žvilg-terėkite į numerį esantį šale pavar-dės ant adresų korėtukės, palyginkite su laikraščio numeriu ir jeigu prie pavar-dės esantis numeris yra mažes-nis už laikraščio numerį, reiškia jau prenumerata pasibaigusi ir reikia tuojau atsinaujinti. Pavyzdžiai: daleis-kime, kad šale pavar-dės yra 330 nu-meris, o šios laidos laikraščio nume-ris yra 333. Prenumeratorių nume-ris bus mažesnis trijais, reiškia jau trys numeriai praėjo kal pasibaigė prenumerata. Esant kokiems neaiš-kiškumams, labai prašome kreiptis as-meniskai ar laiškais ir klausiti kas žums neaišku. Į kiekvieną atskrei-pimą draugiškai paaiskinsim.

Mes tiklimes, kad gerbiami Liu-dies Balso skaitytojai, kurių prenu-meratos jau pasibaigusios, kaip kulti-vingi žmonės, įvertina Liaudies Balso svarbą ir reikšmę Kanados Liu-tuvių gyvenime nesirys laikraščio išnaudoti, bet pasistengs savo prenu-meratas atsinaujinti.

Laukiame.
Liaudies Balso
Administracija

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Istatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

Klausimas: — Aš esu virš 21 metų amžiaus. Norėčiau gauti sklypą žemės (homestead) Sas-katchewano provincijoje, kur aš gyvenau jau virš penkių metų. Ar aš galiu jį gauti? Kita, jeigu aš susidurčiau su finansiniais sunkumais, ar galėčiau iš mažes atimti tą žemę ir kitus daiktus? A. N.

Hervibourg, Sask.

Atsakymas: — D o m i n i o n Lands Act leidžia kiekvienam asmeniui, kuris skaitosi šeimos galva arba nors vyriškis virš 18 metų amžiaus ir Anglijos sub-jektas arba pasižadąs būti Ang-lijos subjektu, gauti sklypą žemės iki ketvirtadallo sekci-jos. Aplikacija del sklypo turi būti įteikta Land ofisui tame distrikte, kur randasi sklypams skiriamos žemės, kartu su afi-devitu ir \$10.00 mokesčio. Tą mokesį imokėjęs gaunamos teisės užimti pasirinktą sklypą, valdyti jį, naudoti ir kultivuoti. Aplikacija reikia paduoti asme-niskai. Jeigu ant sklypo yra ko-kių nors pagerinimų, aplikan-tas turi už tai apmokėti. Sklypų gali naudotis tik aplikantas. Mi-nėtas aktas taikomas tik vals-tybinei žemei Manitobos, Sas-katchewano, Albertos provinci-jose ir North-West Teritorijose, ir iki tam tikro laipsnio British Columbijos provincijoje. Del smulkesnių informacijų kreipki-tės į Lands ofisą.

Minimas aktas toliau nusako, kad žemė negali būti atimta pirm įteikimo Letters Patent. Tas reiškia, kad jei jūs ir atsi-durtumėte į finansinius sunku-mus, vistiek jūsų žemė negali būti iš jūsų atimta prieš Letters Patent įteikimą. Gi Letters Pa-tent gali būti įteikiamas tik po to, kai aplikantas būna išlaikęs sklypą bent tris metus, kas met išgyvendamas ant tos žemės nors po tris mėnesius, pastatęs ant jos tinkamą namą ir apdir-bęs tam tikrą plotą žemės, pagal valdžios reikalavimus, ir yra Anglijos subjektas. Kita, Sas-katchewano provincijos Exemp-tion Aktas nusako, kad sklypas, nedidesnis kaip 160 akrų žemės su pastatais, iki \$3,000 vertės, negali būti atimtas. Kitais žo-džiais, jeigu jūs ir būtumėte su-sidūrę su finansiniais sunkumais ir gautumėte Letters Patenta, iš jūsų negalėtų atimti jūs sklypo iš 160 akrų ir pastatų, jei tas viskas nekainuoja daugiau kaip \$3,000. Be to, tas Exemption ak-tas išskiria drabužius ir baldus iki \$500, maistą del 6 mėnesių nekuriuos gyvulių ir ūkio ire-kius.

Traukias Saulė Už Gojaus

Traukias saulė už gojaus,
Slepia veidą savo skaisčių,
Čiela dieną sklaidus šviesą,
Leis dabar jau tamsai plėstis.

Rausvos žaros puošia erdvę,
Debesėliams rodo kelią,
Rodo, rodo ir jau nyksta,
O naktis sparnus išskleidžia.

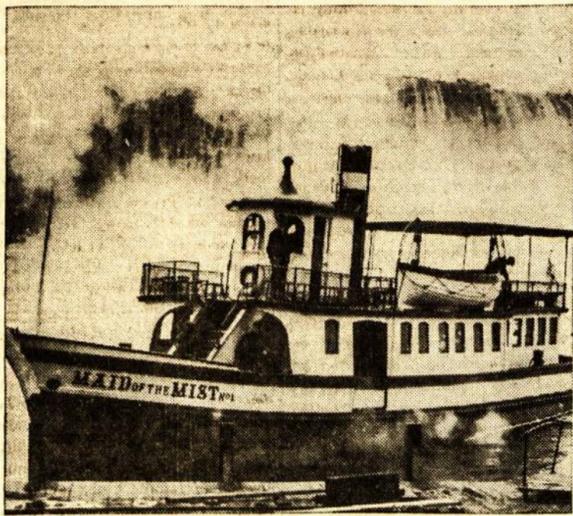
Snaudžia žemė. Skrieja sapnas.
Plinta iš kažin kur rūkas,
Gi mažyčiai jo atomai
Jungias į rasos karolius.

Zvelgsi žemėn — pamatysi:
Gėlės geria gaviųją rąšą,
Dieną saulė taip džiovino
Ir šalin vylyjo drėgmę.

Tylią naktį gimsta vaizdas,
Vaizdas — ne ką akys mato,
Vaizdas — ką mintis išaudžia,
Ką širdis gerai atjaucia.

Matant minčiai gražų vaizdą,
Tuoj širdis jį nori gliausti.
E, naktis, sapnų sklėdėja,
Tu tik skausmą širdžiai teiki!
— St. Jasilonis.

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

Niagara upės laivelis, kurs šiais metais pradėjo 57 sezoną. Jis vežioja keleivius per Niagarą prie vandenpuolio.

Kaip Francūzės Moterys Rengiasi Gelbėti Savo Šalį

Francijoje susiorganizavę naujas moterų savanorių korpusas, kurio tikslas būsimajam kare suvaidinti žymią rolę Paryžiaus ir kitų Francijos miestų gyventojų gelbėjime.

Savanorių moterų korpuso narės karo atsitikime atliks šoferių ir chemikų pareigas. Kai tik prabilis sirenos apie priešo lėktuvų besartinimą prie bent kurio miesto, šios moterys, kurios visuomet bus savo vietose, sės į mažus automobilius, leis iš miesto lėktuvų perskristas zonas, dujas susekanciantis aparatais suras dujas ir atliks kas reikia. Pavyzdžiui, jeigu kurio nors vietos sprogs bomba, moterys apžiūrės, ar su ta bomba nepaleista nuodingų dujų, o jei su taip, neutralizuos tų dujų veikimą ir gelbės sužeistuosius.

Moterų savanorių korpusė kol kas randasi dar tik keli šimtai narių, tačiau daugelis tūkstančių moterų parašė korpusų vadovybei laiškus, klausdamos informacijų ir planų korpuso skyriams steigti. To pasekmėje moterų korpuso skyriai smarkiai plečiasi nuo Paryžiaus iki Marselės. Ir moterys sako, visi vyrai turės eiti į frontą, o mes atliksime užfrontės gelbėjimosi darbus.

Karo Laiku Radiumas Bus Pavojingas Visuomenei

Anglijos sveikatos ministerija patarė visoms ligoninėms susirūpinti radiumo apsauga, kad karo laiku jis nesudarytų visuomenei pavojaus. Patarė ligoninėms išskirti radiumo padėjimui kuogiliausias patalpas.

Radiumo apsauga reikalinga dviem atvejais. Viena, radiumas yra labai brangus ir reikalingas ligoninėm, o kita jis labai pavojingas. Numatyta, kad jeigu lėktuvai sugriautų ligoninę, smulkios radiumo dalelės bus išmėtytos po plačią apylinkę. Tuomet žmogus įtrauks bekvėpuodamas į savo plaučius nors šimtą milijonų radiumo ir turės mirti. Kita, sudraskyto radiumo dalelės išgrauš gatvėse ar grindyse mažas duobutes ir ten galės pasilaikyti per kelis mėnesius laiko. Kada vėjas jį pajudins ir pateks į žmogaus plaučius, automatiškai užmuš žmogų.

SSRS Žemės ūkio Paroda

Sovietų akademikas N. V. Cincinas Tasso atstovui papasakojo apie Sovietų Rusijos respublikų žemės ūkio parodą, kurią atidarys šių metų rugpjūčio 1 dieną.

— Paroda, — pareiškė Cincinas, — užima 336 ha plotą. Tame plote bus 50 paviljonų. Iš viso bus išstatyta 180 tūkstančių eksponatų. Eksponatų išstatytojų skaičius sieks 200 tūkstančių.

Parodos svarbiausias uždavinys pavaizdinti kolchozinių ir pavienių ūkių pasiektus rezultatus.

Kas ruošiamasi parodoje parodyti?

Paviljone "Grūdas" lankytojai pamatys visas SSRS grūdų ir technikos kultūrų rūšis. Paviljone "Mechanizacija" bus pavaizduota svarbiausios kolchozinių ūkių mašinos. Parodoje bus parodytas žemės ūkis kiekvienos respublikos, srities ir zonos.

Ziūrovai pamatys visokias augalų ir vaismedžių kultūras, kurios išaugintos eksperimentiniu būdu Mičurino, Deržavino, Lensenkos, Kičiurino ir kitų.

Įdomus skyrius bus "Naujami kaimė." Ten bus du kontrastai: Vienur bus parodytas buvęs kaimas su savo sulūžusiais nameliais, biuriomis gatvėmis, o kitur — dabartinis kolchozinis kaimas. Parodai papuošti meniniu atžvilgiu šiuo metu dirba per 1,000 darbininkų ir skulptorių.

Anglys Kasamos Vandeniū

Sovietų spauda praneša, kad Donbase paleista į darbą šachta, kur anglis kasama vandens pagalba. Vanduo paleidžiamas į šachtą dviem galingais siurbliais, 30 atmosferų galingumu. Vanduo leidžiamas į taip vadinamus hidromonitorus, panašius į gaisrines mašinas. Hidromonitorą aptarnauja vienas žmogus, kuris vandenį paleidžia į tą vietą, kur rausiamos anglys. Vanduo bėga 80 m. per sekundę greičiu. Vanduo atsidaužia į anglis ir trupina juos į gabalus. Atplėštos anglys drauge su atidribusiu vandeniu keliauja specialiu tuneliu į tam tikrą kasyklų kilmą, kur vanduo nubėga, o anglys lieka. Vanduo suteka į atskirą baseiną, iš kur vėl varomas į šachtą dirbti tolimesnio darbo. Tuo būdu anglių laužymą ir jų transportą iš šachtos atlieka vanduo.

Toji šachta tokiu būdu per parą "iškasa" 450—500 tonų

Geležiniuose Plaučiuose Milijonierius Išvažiavo Į Liurdą

LA HAVRE, Francija. — Amerikos milijonieriaus sūnus, Fred B. Snite, kuris treči metai kaip guli įdėtas į geležinius plaučius, antradienį buvo iškeltas su specialiu automobiliu iš laivo Normandie ir išvežtas į Pirenejus — į Francijos "stebūklingąją" vietą — Liurdą. Tenai jis ieškosias sveikatos.

Jaunąjį Snite iš Le Havre uosto į pietų Franciją nuvežė iš dviejų trokų ir trijų automobilių susidedantis karavanas. Su juo nuvažiavo jo tėvas, gydytojas ir visa batareja slaugių, kurios prižiūri geležiniuose plaučiuose gulintį milijonieriaus sūnų.

Kadangi jaunas milijonierius guli aukštynkaimis ir negali pasisukti, tai pamatymui Francijos vaizdų prieš jo akis pritaistas pereskopas.

Apskaičiuojama, kad ši viena iš nepaprastiausių kelionių per Atlantą, iš Čikagos į Franciją ir atgal, Snitui kainuos apie šešiolika tūkstančių dolerių. Mat kaip laive, taip ir sausumoje "maldininkų ekspedicija" turėjo vežti mažąją elektros stotį. Važiuojant per Franciją šį išbaterijų susidedantį "elektros stotis" vežama ant tam reikalui pritaikytų trokų.

Jaunasis milijonierius esąs linksmas ir tikisi, kad Liurdas jį išgelbės nuo paralyžiaus, kankinančio jį treči metai.

Turtuolės Galės Dėvėti Auksiniais Rūbais

Londono chemijos departamento viršininkas, profesorius Gibons išrado būdą, kurį panaudojus turtuolės moterys galės apsvilkinti grynu auksu aplietais rūbais.

Šį išradimą profesorius Gibons padarė visai netikėtai. Per anglių, Kiekvienas hidromonitoras nudirba 10—12 angliakasių darbą. Šį "kasimo" būdą sugalvojo jaunas Sovietų inžinierius Mučnikas.

trisdešimts metų jis dirbo su chemiškai išstarpinto aukso skiediniu norėdamas išrasti tinkamus vaistus nuo reumatizmo. Vieną vakarą jis pakeitė eksperimentą ir paliko skiedinį tyrimams daryti vamzdyje. Rytojais metu profesorius rado vamzdžio vidų apsiuksavusį plonu klotu. Po to, profesorius patyrė, kad nesunkiu būdu galima apaukuoti stiklą ir rūbus. Apauksavimo būdas geras ir tame, kad iš sudėvėtų drabužių lengvai galima išimti auksą ir jį užlieti ant naujų rūbų. Tas pasisekimas byloja, kad neužilgo turtuolės pasinaudos Gibonso atradimu ir kur randasi mažiau gengsterių, tose vietose pradės rodytis auksu aplietuose rūbuose.

Milijonus Dolerių Sumoka, Kad Pamačius Nusisukant Sprandus

Jungtinių Valstijų žmonės pereitais metais sumokėjo daugiau ne dvidešimtis penkis milijonus dolerių, kad pamačius tokius triukus, kurių rodytojai turi progos lengvai nusisukti sprandus. Tą sumą amerikiečiai sumokėjo už pažūrėjimus, kaip įvairūs akrobatai ėjo ištemptomis vielomis, buvo iššauti iš kanudlių, kaip persivertė su automobiliais, šoko nuo 100 pėdų aukščio ir atlikinėjo kitus triukus, kuriuos bedarant visad buvo pavojuje.

Tokių triukų pamėgimas nėra naujas dalykas. Tas paprotys užsilikęs iš giles senovės. Štai, senovės Romos cirkas Maximus turėjo 200,000 sėdynių, tačiau visuomet pritrūkdavo vietų kai tenai kardais bėdavo garsūs senoviniai gladiatoriai. Romos žiaurių triukų pamėgimai išsilaukė per amžius, tik įgavo kitokias formas ir jų pildytojams visuomet davė gražaus pelno.

Iš visų žiauriausių dabar rodomų triukų skaitomas amerikiečio Lynch triukas, kurį daro jis išmoko netikėtai karo laiku. Jis tarnavo armijoje kurjeriu. Vieną kartą jam bevažiuojant motociklu, jį pastebėjo vokiečių lėktuvas ir kaip ryšininą pradėjo vyti. Naikintuvo apšaudomas Lynch netikėtai į-

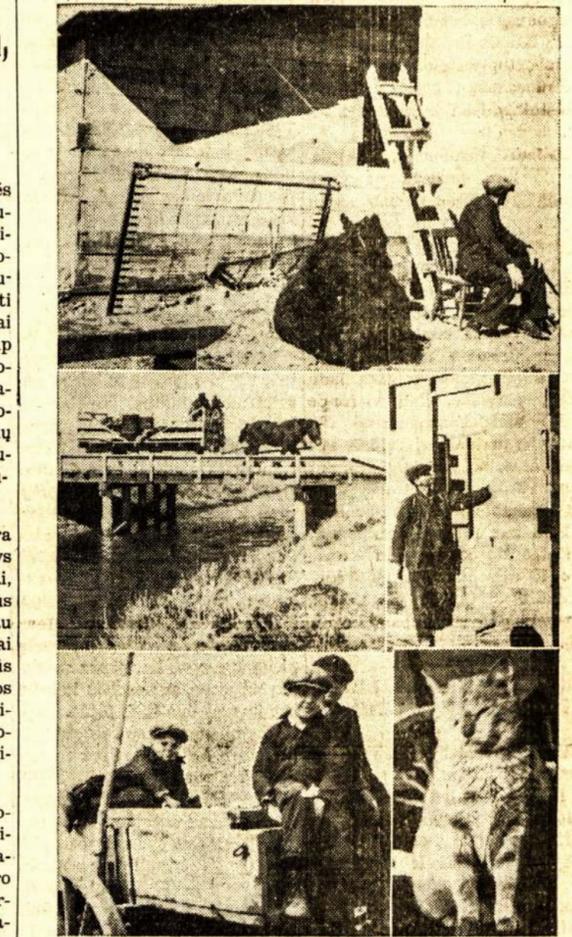
važiavo į bombos išmuštą duobę ir laimingai apsvirtė ratais aukštyn. Sugrįžęs iš Francijos Jungtines Valstijas sumanė panaudoti netikėtai gautą patyrimą savo profesijai. Bet šį kartą pasiėmė ne motociklą, o automobilį. Pavyko laimingai apsvirti ir nuo to laiko jis pradėjo važinėti po visą šalį. Lynch jau apsvirtė 700 kartų į da išliko sveikas. Dabar jis kasdien apsvirtė po vieną kartą. Pasaulinėje parodoje New Yorke To amato išmokino ir savo 19 metų amžiaus sūnų. Vi sa Lyncho apsauga, tai galvo: šalmas ir apsaugos diržas. Nor: automobiliai dažnai subyra į šipulius, bet Lynchai visuomet išlieka sveiki.

Rodezijos Turtai

Afrikoj esanti Rodezija labai turtinga įvairiais mineralais. Nesenai jon atvyko pirmieji europiečiai, tačiau per tą palyginamai trumpą laiką iškasė milijonus dolerių vertės mineralų. Iš tos sumos vien pietinėje Rodezijoje iškasta už 735 milijonus dolerių įvairių mineralų, tam skaičiuje už 500 milijonų dolerių aukso.

Rodezijos turtingi žemės klotai duoda pasauliui daug chromo, kurio gamyba pastaraisiais metais pakilo. Pakilo ir aukso gamyba.

Šie turtai labai vilioja mineralų išalkusius fašistus ir todėl jie kaskart daugiau žiūri į Afriką.

Valdžios pastangomis iš Saskatchewano provincijos (sausrų palytų vietų) perkelti į Albertos provinciją fermeriai. Per porą metų manoma perkelti keletą šimtų.

NIKOLAI OSTROVSKY

Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRŪDĖ PLIENAS

ROMANAS

(Tąsa)

Visi jie kada tai čionai dirbo ir dabar suvažiavo, kad uždegus partijoj vidujinės kovos gaisrą. Ar žino partinė organizacija, kur jie randasi? Žinoma, ne. Konferencija laukė iš trockistų pusės prisipažįstant prie savo klaidų. Stokit dabar, Dubova, Šumski ir likusieji, su nuširdžiu prisipažinimu prie savo klaidų — susitaikymas būtų galimas.

Talė bandė pastumėti juos į prisipažinimo kelią ir kalbėjo tarsi ne iš tribunolos, o šiaip draugiškam pasikalbėjime.

—Atminkite, trys metai tam atgal šiame pačiame teatre sugrįžo pas mus Dubova su buvusią grupę "darbininkiškos organizacijos." Prisimenat jo žodžius: "Niekumet partinės vėliavos nepaleisim iš savo rankų," ir nepaėjo treji metai, kaip Dubova ją paleido. Taip, aš sakau — paleido. Juk jo žodžiai "mes dar pasakysim," kalba apie tai, kad jis ir jo draugai eis toliau.

Iš užpakalinių kėdžių pasigirdo: —Tegu Tufta pasako apie barometrą, jis pas juos yra meteorologas. Salėje pasipylė nepasitenkinanti šauksmai.

—Užtenka krėsti juokus! —Tegu atsako: pertrauks jie kovą su partija, ar ne? —Tegu paaiškina, kas paruošė priešinę deklaraciją!

Šauksmai didėjo, pirmininkas ilgai skambino.

Balsų užsėje Talės žodžiai nyko, bet greitai ta audra nutilo, ir vėl buvo galima girdėti Lagutiną:

—Mes gauname iš provincijos laiškus nuo mūsų draugų — jie su mumis, ir tas mums pakelia dvasią. Pavelikit man perskaityti ištrauką vieno laiško. Jis nuo Olgos Jurenevos, ją čionais dauguma pažįsta, ji dabar vedėja organizacijų skyriaus apskrities komsomolo komitete.

Talė išėmė iš krūvos popierių lakštą ir, perbėgus akimis, perskaitė:

—Praktikinis darbas apleistas, jau ketvirta diena visi biuro nariai rajonuose, trockistai išplėtojo kovą su nebūtu aštrumu. Vakara buvo įvykis, kuris sujaudino visą organizaciją. Opozicionieriai, negavę mieste daugumos nei vieno grupė, nusprendė padaryti spaudimą apvienytoms jėgoms į apskrities kariško komiteto grupę, kurion įeina okraplano ir rabproso komunistai. Grupė keturios dešimt du žmonės, bet čionais susirinko visi trockistai. Mes dar negirdėjome tokių priešpartinių kalbų, kaip šiame susirinkime. Vienas iš karinio komiteto trockistinis komsomolcas tiesiog pasakė: "Jeigu partijos aparatas nepasiduos, mes jį paimsim jėga." Opozicio-

nieriai sutiko tą pareiškimą aplodismentais. Tada pašoko Korčaginas ir pareiškė: "Kaip jūs galite aplodiruoti šiam fašistui, būsimieji partijos nariai?" Korčaginui nedavė daugiau kalbėti, daužydami kėdėmis į grindis ir šaukdami. Grupės nariai, pasipiktinę tukiuo chuliganiškimu, reikalavo išklausyti Korčagino, bet kaip tik Povilas pradėjo kalbėti, jam vėl suruošė obstrukciją. Povilas jiems šaukė: "Gera jūsų demokratija! Aš vistiek kalbėsiu!" Tada keletas vyrų sučiupo jį ir norėjo nutraukti nuo tribūnos. Įvyko kas tai žvėriško. Povilas atsimušinėjo ir tęsė kalbą, bet jie jį nusitempė už scenos ir atidarė užpakalines duris nustūmė iki kraujo jam veidą. Beveik visa grupė apleido susirinkimą. Tas įvykis atidarė daugiam akis...

Talė apleido tribūną. Segalas jau du mėnesiai dirba kaipo vedėjas gubernijos komunistų partijos agitaciniam skyriui. Dabar jis sėdėjo prezidiume su Tokarevu ir atydziai klausė miespart-konferencijos delegatų kalbų. Pakol kas kalbėjo išimtinai tik jaunimas esantis dar komsomole.

"Kaip jie išaugo ir subrendo per tuos metus!" galvojo Segalas.

—Opozicionieriams jau karšta, — pasakė jis Tokarevui, — o sunkioji artilerija dar neveikia: trockistai plekia jaunimas.

Ant tribūnos pašoko Tufta. Salėje jį pasitiko su nepasitenkinančiu bruzdėjimu, trumpais pajukiančiais šauksmais. Tufta atsiauko į prezidiumą, norėdamas išreikšti

protestą prieš tokį pasitenkinimą, bet tuo pačiu tarpu užviešpatavo tyla.

—Kuris tai čionais mane pavadino meteorologu. Štai, draugai — didžiama, kaip jūs tyčiojate iš mano politinių pažiūrų! — ištarškė jis vienu pradėjimu.

Draugiškas juokas padengė jo žodžius. Tufta nervuotai parodė prezidiumui į salę.

—Kiek ir kaip jūs nesijuoksite, aš dar sykį pasakysiu, kad jaunimas — yra barometras. Leninas ne sykį apie tai rašė.

Salė momentaliai nutilo.

—Ką rašė? — pasigirdo iš publikos. Tufta pagyveno.

—Kadą rengėsi spalio suklimui, Leninas davė direktyvą surinkti sprendžiamą darbininkišką jaunimą, apginkluoti jį ir drauge su jūrininkais mesti į pačias svarbiausias ir atsakomingąsias vietas. Norite, aš jums paskaitysiu tas ištraukas? Aš turiu išsirašęs visas tas citatas ant atskirų kortelių. — Ir Tufta įsikisio į portfelį.

—Mes tą žinom!

—Ką Leninas rašė apie vienybę? — O apie partinę discipliną?

Tufta pametė siūlo galą ir perėjo į kitą temą:

—Čionais Lagutina skaitė Jurenevos laišką. Mes negalime atsakyti už nekuriuos nenormališkumus diskusijose.

Cvetajevus, sėdėjęs drauge su Šumskiu, pakūždėjo jam į ausį su įnirtimu:

—Pasiūsk kvailį melstis prie Dievo, jis sau ir kaktą susiskaldys!

Šumskis taip pat tyliai atsakė:

—Taip tas balvonas visiškai sugadins mūsų planus.

Plonas Tuftos balsas tęsė ausy grėživiešpatavo įtempta tyla. Dubova pajudino

maž: —Jeigu jūs organizavote frakciją, tai mes turim teisę organizuoti frakciją mažumos.

Salėje pakilo audringi šauksmai.

Tufta buvo užkurtintas įnirusių balsų: —Ką? Vėl bolševikai ir menševikai!

—R. K. P. ne parlamentas!

Tufta mostelėjo rankomis, tarytum norėdamas plaukti, ir azartiškai prakalbėjo:

—Taip, reikalinga pilna laisvė grupiruotei. Antraip kaip mes kitaip galvojanti galim kovoti už savo pažiūras su tokia organizuota ir disciplinuota didžiuma?

Salėje didėjo šauksmai. Pankratovas pakilo ir šuktelėjo:

—Duokit jam išsireikšti, tas naudinga žinoti. Tufta išpasakotą, ką kiti slepia.

Nutilo. Tufta suprato, kad persūdė. Jam kalbėti daugiau nebeapsimokėjo. Jo mintis pašoko šuolį į šoną ir baigdamas savo kalbą, metė į klausytojus pluoštą žodžių:

—Jūs, žinoma, galite išmesti ir uždaryti mus į kampa. Tas jau prasideda. Mane jau išvarė iš gubkomolo. Tas nieko, greitai ateity pamatysim, kas buvo teisingas. — Ir su tais žodžiais jis nusirito iš tribunolos.

Dubova gavo iš Cvetajevu raštelį:

"Mitia, eik tuč tuojaus ant tribūnos. Teisybė, tas nebeunivers dalyko, mūsų pralaimėjimas čionais aiškiai matomas. Reikalinga būtinai atitaisyti Tuftos kalbą. Juk jis kvailys ir tauškelė."

Dubova paprašė balso, jis jam buvo tuojau duotas.

Kada jis pasirodė ant tribūnos, salėje užviešpatavo įtempta tyla. Dubova pajudino

Lietuvoje

UTENOS VISUOMENĖ SU KONSOLIDACINE VYRIAUSYBE

Utena. — Domėjimasi naująja vyriausybe pasako gausūs visokių srovių visuomenės dalyvavimai pranešimuose ir kitur.

Tokio visuomenės susirinkimo susilaukė balandžio 30 d. prof. Pakšto pranešimas Utenoje.

Prof. Pakštas, apibūdines dartinę padėtį, vyriausybės uždavinius, tautos kultūrinimą ir kėlimą, pasakė, kad vieningumo vardan reikia iškasti duobę ir visą praeitį užkasti ir sulygtinti su žeme, kad daugiau apie tai nebebūtų minima.

Kun. dr. Steponavičius, klausdamas apie finansinę padėtį, pamini, kad nors liaudininkai ir neilgai valdė, bet buvę korektiniai ir taupūs ir išdą perdavę su 50 ml. litų pertekliaus.

Pranešimas baigtas prof. Pakštui padėka ir Tautos himnu.

Priimta rezoliucija, kurioje, be ko kita, pasisakoma prieš gandų ir nepasitikėjimo skleidėjus.

P. Gilvydžio pranešimai

Bal 29 d. valsčiaus pr. mokykloje įvyko tautininkų rengtas seimo vicepirmininko p. Gilvydžio pranešimas, kuriame kalbėdamas apie vidaus politiką, tarp kitko, pareiškė, kad vieningo darbo arba konsolidacinės vyriausybės atėjimą į valdžią neatsinesė jokių srovių reikalavimų. Toks pasikeitimas esąs tik formalinis, bet ne esminis.

Taip pat priimta rezoliucija. Balandžio 30 d. pr. mok. salėje 9 val. buvo p. Gilvydžio pranešimas tautininkams, kuriame dalyvavę tik apie 30 žmonių. Pranešimas buvo ne viešas.

LENKAI SPAUDŽIA LIETUVIŲ SUKURTĄ PIENINĖ

Vilnius. — Bal. 24 d. Vilniaus žemės ūkio rūmai buvo pasikvietę Daugėliškiu lietuvių pieninės valdybos ir tarybos atstovus, kuriems pasiūlė pieninę Daugėliškę likviduoti ir susijungti su nelietuvių vedama pienine Ignaline. Pieninės atstovams nesutikus tai padaryti, rūmų vadovybė siūlė Ignalino ir Melagėnų pieninėms užleisti kai kurias Daugėliškiu pieninės filijas (pie-

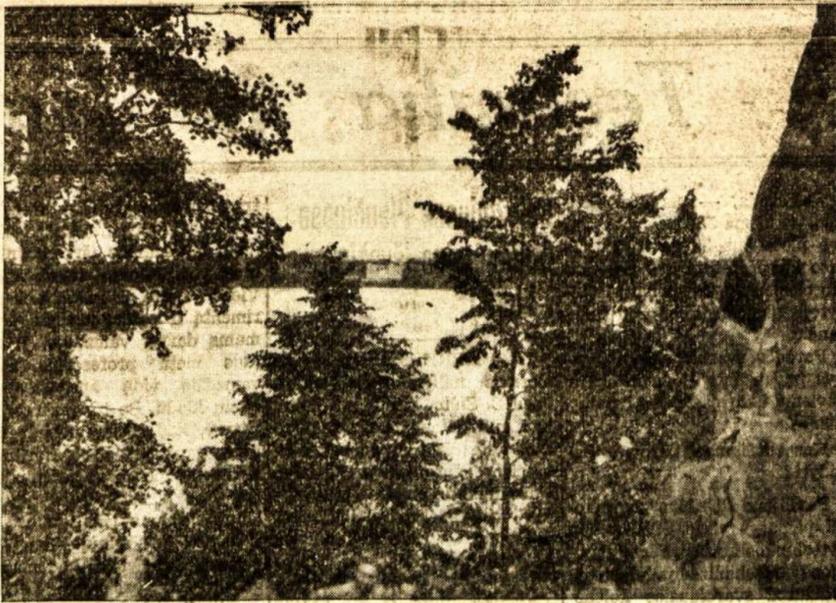
no nugriebimo punktus) ir didelį savo rajono plotą. Atstovai ir šio pasiūlymo priimti nesutiko, motyvuodami tuo, kad jie be žmonių sutikimo šitokių kooperatinės pieno perdirbimo bendrovės reikalų spręsti negali. Kaip žinia, Daugėliškiu pieninė yra viena didžiausių ir geriausiai veikiančių pieninių ne vien Vilniaus, bet ir Naugardėlio vaivadijoje.

VILNIAUS VYTAUTO D. GIMNAZIJAI JAU 25 METAI

Vilnius. — 1940 m. spalio 9 d. Vilniaus Vytauto D. gimnazijai sukanka 25 metai. Ryšium su tomis sukaktuvėmis manoma išleisti atitinkamą leidinį, kuriame bus nušviesta tos mokslo įstaigos istorija ir veikla. V. D. gimnazijos dir. M. Šikšnys Vilniaus lietuvių spaudoje paskelbė atsišaukimą į visus buvusius tos gimnazijos mokytojus ir mokinius, prašydamas juos iki 1940 m. sausio 1 d. atsiųsti savo atsiminimų iš gimnazijos gyvenimo, taip pat suteikti žinių apie savo veiklą išėjus iš gimnazijos ir, jeigu kas turi, atsiųsti būdingų tam leidiniui fotografijų.

PIENO ŪKIS

Marijampolė. — Pereinamais metais į 3 pienines ir 51 pieno nugriebimo punktus, veikiančius Marijampolės apskrityje, pristatyta apie 12.650.000 kg. pieno. Daugiausia pieno gavo Kalvarijos pieninė, kuriai 892 statytojai pristatė apie 3.730.000 kg. ir Liudvinavo pieninė 424 statytojai pristatė apie 3.360.000 kg. pieno. Veiverių, Skriaudžių apylinkių ūkininkai stato pienu Kaunan, kur jiems mokama už pienu aukštesnės kainos, bet jie negauna lieso pieno. Kiek tie ūkininkai Kaunan išvežė pienu, tikrų žinių nėra, bet manoma, jog nemažiau, kaip 7.000.000 kg. Pieno ūkiu Marijampolės apskrityje susidomėjimas auga. Dabar jau pienu stato į pienines ir pieno nugriebimo punktus apie 27—30% visų apskrities ūkininkų, ir keli šimtai ūkininkų pienu stato į Kauną. Iš visų pereinamais metais į pienines pristatyta 36,6% pieno daugiau, negu 1937 m. Atskiri ūkiai pienu

Vilnijos Vaizdas. Žavingas gamtos kampelis ties garsiąja Trakų piliimi.

gaminimo atžvilgiu labai aukštai iškilę, bet bendrai pieno ūkio srityje Marijampolės apskrities kaimas gerokai atsilikęs. Labai nenormalu, jei pieno nugriebimo punktas yra bent 20 km. atstumu nuo pieninės. Tėko patirti, kad paskutiniu laiku rūpinamasi įsteigti dar dvi pieno perdirbimo bendrovės: vieną Krosnos —Šeštokų, kitą Šilavoto—Prienu apylinkėse.

Šiuo metu pieno nugriebimo punktų tinklas dar labiau išplėstas, visoj apskrityje yra jau 60 punktų.

MOTINA TVIRKINO DUKTERI

Alytus. — Alytaus m. gyv. Beliauskienė Marė, gyvendama su dviem dukterim, priimdinėjo vyrus ir kėlė orgijas. Vyrų žmones išdaužydavo langus ir t.t. Vyresnioji dukterė, apie 18 m. amžiaus susilaukė povainiki. Be to, motina sutiko vienam vyriokui leisti sangulianti su nepilnamete, apie 13 m. amžiaus dukterimi. Šis pranešė policijai ir buvo iškelta byla. Apygardos teismas Beliauskienę pripažino kalta ir nubaudė pusantrų metų kalėti.

LIODNI JURGINIŲ AT-LAIDAI

Utena. — Balandžio 23 d. Vyžuonyse buvo Jurgio atlidai ir vienas be sąmonės, su kulipka galvoje, paguldytas ligoninė, kitas — namie su šūvio sužeistas pirštais. Peršauta galva yra Vl. Zvirblis. Butėikių km., Svėdasų valsė.

TARNAUDAMAS SAVIVALDYBĖJE PASISAVINO PER 35 TŪKSTANCIŲ LITŲ

Siauliai. — Šiaulių apygardos teismo išvažiuojamoji sesija Telšiuose svarstė buvusio Telšių apskrities buhalterio ir kasininko Antano Rupšlaukio baudžiamąją bylą.

Rupšlaukis, ilgiau tarnaudamas ir mokėdamas su įtakingais žmonėmis draugauti, sugebėjo įgyti pasitikėjimą. Niekas nemanė, niekas netarė, kad Rupšlaukis galėtų klaidinti sąskaitas, dokumentus ir savintų pinigų.

Vidaus reik. min-jos savivaldybių dep-to revizoriai, tikrindami Telšių apskrities apskaitas, pastebėjo, kad ne visi atskaitomybės dokumentai atsiųsti. Pareikalauta papildomų dokumentų. Departamentan atvažiavo pats Rupšlaukis. Sako: "Pavogė iš manęs tuos dokumentus".

Revizoriai įtarė, kad čia kažkas yra negerai ir p. Norkaitis nuvažiavo į Telšius revizijos daryti. Bet tikrinant tuojau paaiškėjo Rupšlaukio nusikaltimai. Del to jis tuojau buvo nuo pareigų atstatytas ir suimtas.

Savivaldybių dep-to revizoriaus p. Norkaitis konstatavo, kad Rupšlaukis yra pasisavinęs apie 35 tūkst. litų.

Dabar Siaulių apygardos teismas Rupšlaukio bylą sprendė jį pripažinti kalta ir nubaudė trejiems metams sunk darbų kalėjimo. Atiteista apskrities savivaldybei ir civilinio ieškinio su palūkanomis 41 tūkst. 526 Lt. 7 tūkst. Lt. Rupšlaukis savi-

valdybei yra gražinęs. Netoli Linkuvos Rupšlaukis turi ūkį, tai, savivaldybės ieškiniui patenkinti, tur būt, bus parduodamas jo ūkis.

SAVIZUDYBES

Siauliai. — Balandžio 29 d., 12 val., Pakartuvių g. 6 actu apsimudijo Petronėlė Siliekaitė, kuri, nuvežta miesto ligoninėn, mirė. Išaiškinta, kad prieš dešimtį dienų revolveriu nusižudė jos mylimasis A. Rimkus.

Balandžio 20 d. popiet ties katalikų kapinėm actu nuodijosi 35 metų amžiaus Sadauskaitė M., Frenkelio fabriko darbininkė, nes negalėjusi išlaikyti iš savo skurdas uždario skaitlinės šeimos. Nuvežus ligoninėn, pavyko gyvybę išgelbėti.

Balandžio 23 d. Akmenėje, savo krautuvėje, nusišovė prekybininkas St. Dargis. Spėjama, kad žudėsi dėl šeimyninės nesantaikos.

NELAIMINGA ŽVEJYBA IS BAI DARĖS

Siauliai. — Balandžio 30 d. 7 val. ryto Rekyvos ežere išplaukė su baidare pameškieroti du šiauliečiai: R. Hincas, gyv. Padišų g. 22, ir jo kaimynas Dūnauškas. Paplaukus nuo kranto apie 2 kilometrų, baidarė prakiuro, ir abu žuvautojai šoko į vandenį, tačiau Hincas nemo-kėjo plaukti ir nuskendė, o Dūnauškas išplaukė į krantą.

PLATINKITE IR ŪGDYKITE "LIAUDIJS BALSĄ"

Ūkininkas Naujakurys

Apie Naujakurių Bėdas ir Rūpesčius

Ūkininkas naujakurys Diepertas gyvena Marijampolės apskr., Veiverių valsė, Lizdeikių kaime. Žemės reformos metu jis gavo 9 ha žemės, kaip Mozūriškių dvaro bežemis darbininkas, kurio dabar ir ūkininkauja. Diepertas yra darbštus, energingas ir sumanus ūkininkas ir kaimynai apie jį atsiliepija, kaip apie geriausiai gyvenantį Mozūriškių dvaro žemėse naujakuri.

—Prieš 15 metų gavau bemaž 9 ha žemės, kaip Mozūriškių dvaro bežemis darbininkas. — pasakoja naujakuris Diepertas. — Mano tėvas, tėvo tėvas ir tėvukas buvo Mozūriškių žmonės, gimė, augė, vargė ir mirė šitame dvare. Tėvas buvo toks pat dvaro darbininkas, kaip ir aš, bet jau mano tėvukas šitame dvare ėjo baudžiavą. Dar mes buvom maži vaikai, tėvukas, sėdėdamas prie krosnies, pasakodavo mums apie

sunkią baudžiavos vergiją, kada prastą žmogų ponai mažiau gerbė, kaip darbo gyvulį, kada prastas žmogus tik tam gyveno, kad padarytų ponų gyvenimą linksma ir lengva.

Mozūriškių kaime baudžiava buvo sunkesnė, kaip kituose dvaruose. Šitas dvaras priklausė grafiui Tiškevičiui ar jo žmonai, bet jie čia niekad neužklydavo. Jie buvo išnuomavę Mozūriškės tai vienam, paskui antram vokiečiui ilgiems metams su visais baudžiauninkais ir gyvuliais. Neatsitiko baudžiavos metu, kad dvare šeiminkautų geras ponas, ir baudžiauninkai pakankamai išlejo čia ašarų, prakaito ir kraujo, plakami rykštėmis už kiekvieną menkniekį. Gal tai ir yra svarbiausia priežastis tos mūsų senelių kankios, kad šiandien

šita žemė man atrodo miela ir brangi, kaip neatskiriama mano gyvenimo dalis.

Aš jau buvau įpratęs lankstyti prieš kiekvieną nesuplyšusias kelnes ir stipresnį balsą tu rinti ponelį, vargas išmokė mane pataikauti visiems, su kuriais dvaro ponas kiek švelniau pasveikino, nei vienas dvaro darbininkas dar nėra pralobęs, ir todėl aš tikrai svajoti tegalėjau apie laisvę ir savystovų ūkininko gyvenimą. Ir suprantama, kad tada, kai žemės reforma

svajones realizavo, aš pasijutau esąs kitame sviete ir buvau lyg apkvalifikuotas nuo netikėtos laimės. Jau 15 metų, kaip aš savystovus naujakurys ūkininkas, bet per 15 metų aš negalėjau taip įsikurti, kad mano gyvenimas nors atrodytų galis lengvėti.

Tuo metu, kai gavau žemę, aš teturėjau tik dvi vėjo papučiamas karves, Lt 15 pinigų ir skaitlingą šeimą. Iš valdžios gavau 15 ktm medžių, pasidariau iš jų pastogę, ir taip pradėjau šeiminkauti. Tai buvo sunki pradžia. Aš neturėjau nei trobų, nei gyvulių, nei padargų, neturėjau nei pinigų visa tam įsitaisyti. Vargais negalais nusipirkau arklį, pardavęs karvę ir pasikolines pinigų. Aš dirbau dienomis ir naktimis, tvirtindamasis, kad tik mane vėjas nenpušytų nuo mano žemės, bet vargu būčiau bent taip išsistatęs ir susitvarkęs, kaip dabar, jeigu tada nebūtų atsiradę uždabirų prie miško darbų. Aš sulaužiau, beveždamas mišką vežimą, nuplėčiau arklus ir nukankinau save, bet už tai per tą žiemą uždirbau apie Lt 1500, ir tai buvo dangiška naujakuriui suma.

Dar džiugesnis viltis sužadino pasitaikę geri metai. Aš nesigiriu, žemė dirbti moku. Mano šeima nepaprastai skaitlinga. Aš turiu 11 burnų; prašančių duonos. Pieno tos burnos neprašo, nes žino, kad pienutį tėvas išvežė į Kauną. Ir vis tik tai aš pajėgiau parduoti tais metais jau nuo savo 9 ha bent už Lt 1600. Už tokią sumą jau būvo galima šio to nusigriebti. Ir aš nusigriebiau. Jūs nerasite Lizdeikiuose nei vieno naujakurio, kuris iš trobų atrodytų tikrai išsigyvenęs ūkininkas, kaip Diepertas. Čia nesigyrimas, čia tiesa.

Iš syk mes statėmės tik laikinas trobas. Ilgainiui jos pasirodė per menkos. Mes buvom priversti pradėti antrąją statybą, bet ne visi suspėjom tai padaryti.

Krizis, kuris sunaikino mūsų viltis, dabar jau kiek atleido savo nagus. Atrodė, kad mūsų būklė turpi tik mums patams, kad mus užmiršo ir dievas, ir čaras. Juk šiandien, kada smulkūs ūkininkas nepajėgia išmokeiti mokesčių, mes apkrauti net trim naštom iš karto. Mes mokam ne tik valstybinius ir savivaldybinius (Nukelta ant 6 pusl.)

šaltą svetimumą nuo tos nepaprastos prieš jo kalbą tylos. Pas jį nebuvo jau to įkarsčio, su kuriuo jis pasirodydavo grupėse. Diena po dienos gėso ugnis, ir dabar jis, kaip užlietas vandeniui ugniakuras, apsitraukė dūmais, o tie dūmai buvo liguista savimėlystė, užkliuvusi už griežto pasipriešinimo iš jo senų draugų pusės, ir dar didesnis užsispyrimas nenorėjime prisipažinti klaidingum. Jis savyje nusprendė vertintis prie užsibrėžto tikslo, nors žinojo, kad tas dar labiau nutolins jį nuo didžiūmos. Jis kalbėjo dusliai, bet apgalvotai — prasmingai:

—Aš prašau jūsų nepertraukti manęs ir nesvaidyti replikomis. Aš noriu išdėstyti mūsų poziciją pilnai ir aiškiai, nors iš anksto žinau, kad tas veitui: jūsų didžiūma.

Kada jis baigė kalbą, salę pasidarė taip, kad tenais tarytum būtų sproguos grana. Ūraganiški šauksmai pylėsi ant Dubovos, tartumų čaižydami jo veidą skaudžiais rimbo smūgiais:

- Gėda!
- Šalin skaldytojus!
- Užteks! Gana drabstyti purvais!
- Pasityčiojanti juokai palydėjo Dubova, kada jis ėjo nuo scenos, ir tas jį smagė mirtinai. Jeigu jie būtų mirusiai šaukė ir baubė, tas jį būtų patenkinę. Bet dabar jis tapo apjuoktas, kaip tas artistas, paėmusis klaidingą gaidą ir suklypusis ant jos.
- Balsas Sumskiu, — pasakė pirmininkas.
- Michaėjus pakilo.
- Aš atsisakau.
- Iš užpakalinių eilių sugaudė basu Pankratovas:
- Prašau balsu!

Pagal balso skambėjimą Dubova suprato dvasinę Pankratovo padėtį. Taip jis tekalba, kada jį kas nors skaudžiai įžeidžia, ir lydėdamas paniurusiu žvilgsniu aukštą, pakumpusią Ignato figurą, greitai einančią prie tribūnos, Dubova pajuto slėgiantį neramumą. Jis išanksto žinojo ką pasakys Ignatas. Prisiminė vakarykštį susitikimą Solomenkoj su senais draugais, kada pastarieji draugiškam pasikalbėjime bandė priversti jį pertraukti ryšius su opozicija. Su juom buvo Cvetajevas ir Sumskis. Susirinko pas Tokarevą. Tenais buvo Ignatas, Okunjevas, Talė, Volincevas, Zelenova, Staroverovas ir Artuchinas. Dubova liko nebylis ir kurčias bandyme sudaryti vienybę. Pačiame pasikalbėjimo įkarštyje jis su Cvetajevu išėjo, tuo pabrėždamas nenorą pripažinti savo pažiūrų klaidingumą. Sumskis liko. Dabar jis atsisakė stoti ant tribūnos. "Minkštakūnis inteligentas! Jie, suprantama, jį išpropagandavo," piktai galvojo Dubova. Šioje atviroje kovoje jis prarado visus geriausius savo draugus. Nutrūko sena draugystė su Žarkiu, kuris griežtai išstojo biure prieš jį liniją. Laikui bėgant, kada nuomonių skirtingumas dar daugiau paastrėjo, jis perstojo visai su Žarkiu kalbėtis. Keletą sykių jis matė jį savamamuose — pas Oną. Ona Bucharta jau metai laiko, kaip buvo jo žmona. Jis su Ona turėjo atskirus kambarius. Dubova skaitė, kad jo įtempti santykiai su Ona, nesikeičiant jo pažiūroms, blogėja kiekvieną dieną dar ir nuo to, kad Žarkis tapo nuolatinis Onos svečias. Cionais nebuvo pavydo, bet draugystė Onos su Žarkiu, su kuriuomi Dubova nekalbėjo, erzino jį. Jis apie tai pasakė Onai. Įvyko grubus pasikalbėjimas, ir santykiai tarpe-

jų pasidarė dar daugiau įtempti. Jis išvažiavo iš cionais, neprašęs jam apie tai. Greitai lekiančios jo mintis pertraukė Ignatas. Jis pradėjo savo prakalbą.

—Draugai! — tvirtai garsiai ištarė tą žodį Pankratovas. Jis nėjo ant tribūnos, atsisotojo arti sufferio būdelės prie pačios rampos. — Draugai! Mes devynias dienas klausėmės opozicionierių kalbų. Aš tiesioginiai sakau: jie pasirodė sėve ne kaip kovos draugai, revoliuciniai karžygiai, mūsų draugai pagal klasę ir kovą — jų kalbos buvo giliai priešingos, nesutaikomos, pagiežingos ir šmeižiančios. Taip, draugai, šmeižiančios! Mus, bolševikus, stengėsi perstatyti šalininkais lazdinio režimo partijoje, išdavigais savo klasės ir revoliucijos interesams žmonėmis. Geriausia, prityrusių mūsų partijos dailį, garbingą senąją bolševikišką gvardiją, tuos, kurie nukalė ir išauklėjo R. K. P., tuos, kuriuos marino ir pūdė po kalėjimus čariskas despotizmas, tuos, kurie priešakyje su draugu Leninu vedė begalėtingą neatlaidžią kovą su pasauliniu mėsėvizmu ir Trocki, tuos jie bandė perstatyti kaip atstovus partinio biurokratizmo. Kąs, jei ne priešas, galėjo pasakyti tokius žodžius? Argi partija ir jos aparatas ne viena visuma — organizmas? Į ką tas panašu, sakykite? Kaip mes galim pavadinti tuos, kurie piudo jaunus raudonarmėčius prieš vadus ir komisarus, prieš štabą — ir visą tą atlieka tuo laiku, kuomet dalis apsuota priešų! Na ir kās, jeigu aš šiandieną šaltkalvis, tuomet aš, pagal trockistų nuomonę, dar galiu skaitytis "padoriu," bet jeigu aš rytoj patapsiu komiteto sekretorium, tai aš jau "biurokratas" ir "aparčikas"? Ar ne keista, draugai, kad tar-

pe opozicionierių, kovojančių prieš biurokratizmą, už demokraciją, tiki, pažvydzūi, asmenys, kaip Tufta, neseniai prašalintas iš darbo už biurokratizmą. Cvetajevas — gerai žinomas solomencams savąja "demokratija," arba Ofensevas, kurį gubkomas jau tris sykius pravarė iš darbo už jo komandavimus, savavališkus spaudimus Podoliskam rajone? Bet juk yra aiškūs faktas, kad kovoje prieš partiją apsvienyo visi, kieno ta partija buvo. Koks vaizdas? Dubova, Šumskis veda paskui savę įtrauktus jais ir suklaidintus darbininkus, o jų flangose stoja vakarykščiai biurokratai ir formalistai asmenys Tuftos ir jam panašūs. Dabar jie įtūzusiai stoja prieš biurokratizmą, bet kas jais patikės? Geniališka proletariato vadą — Leniną — ir mūsų partiją opozicionieriai bando pakeisti Trockiū, atėjusiu pas bolševikus 1917 metais. Apie Trockiū "bolševizmą" tegu pasako seni bolševikai. Dabar, kada jo vardas prieš pastatė partiją, būtina reikalanga, kad jaunimas žinotų istoriją Trockio kovos prieš partiją, jo nuolatinis bėgimas iš vieno lagerio į kitą. Kovą prieš opoziciją suglaudė — succementavo mūsų eiles, jį idėjiniai sutvirtino jaunima. Kovoje prieš smulkiosios buržuazijos srovę užsigrudė bolševikiška partija ir komšomolas. Isteriški pankieriai iš opozicijos pranašauja mums ryt-dieninį pilną politinį ir ekonominį krizį. Mūsų šiekiai rytoj parodys kainą tai pranašystei. Jie reikalauja paslūsti mūsų senesnius draugus, pavydzūi, Tokarevą ir draugą Segalą, prieš masinų, o jį jų vietą pastatyti išgyrusį-sukrypusį barometrą Dubovos asmenyje, kuris kovą prieš partiją nori pastatyti koku tai didvyriškumu. Ne, draugai, mes su tuom

nesutiksim. Senesnieji draugai bus pakeisti, bet juos pamainys ne tie, kurie prie kiekvienos painesnės aplinkybės įsjuotusiai atakuoja partijos liniją. Mūsų didžiūnos partijos vienybės mes nepavelinsim sugriauti. Neatladžioj griežtoj kovoj su smulkiosios buržuazijos srove, po Lenino vėliava, mes atsiekiam pergalę!

Pankratovas nulipo nuo scenos. Sudrebėjo salės langai nuo smarkių aplodismentų. Sekančią dieną pas Tuftą susirinko dešimtis žmonių. Dubova kalbėjo:

—Mes su Šumskiu šiandieną išvažiavom į Charkovą. Cionais mums nėra ko daugiau bedaryti. Pasistengkite neišsisklaidyti. Mums prisiėina tik laukti, kas iš to išeis. Aiški, kad visarusinė konferencija mūsų smerks, bet, man rodosi, reikalinga laukti represijų dar prieš laiką. Didžiūma nusprendė dar sykių mus patikrinti dabar. Dabar tęsti atvirą kovą, ypatingai po konferencijos — reiskia išlekti iš partijos, kas iš mūsų veikimo planą neįveina. Sunku spręsti, kas bus ateityje. Daugiau kalbėti, rodos, nėra apie ką. — Ir Dubova pakilo rengdamasis išeiti.

Liesas, su plonomis lūpomis Staroverovas taipgi atsisoto.

—Aš tavęs, Mitia, nesuprantu, — prakalbėjo jis. — Kaip konferencijos nuosprendis del mūsų bus neprivalomas?

Jį staigiai pertraukė Cvetajevas.

—Formališkai — privalomas, antraip iš tavęs partinę knygutę atims. Mes tuo tarpu pažiūrėsim kolde vėjai papūs, o dabar išskirstysim. (Bus daugiau.)

Madame Čiangkaišek sako prakalbą tarptautinės moterų dienos paminėjime Čukinge, kuriame dalyvavo 20,000 moterų. Ji pažymėjo, kad tarptautinės moterų dienos tikslas iškovoti moterims lygias teises. Bet kinijos moterims dabar tenka pirma apginti savo šalį. O kad gynybas šalies stovi pirmoj vietoj, ji liepė prisiminti, ką apie tai sakė Dr. Sun Yat-sen 1924 metais: "Revolucijos nepasisekimo priežastis glūdi tame, kad žmonės kovoja tik už savo asmeninę laisvę, o užmiršta kovoti už savo šalies laisvę. Reikia žinoti, kad individualinės laisvės nebus, jei nebus tautinės laisvės." Kalbant apie moterų išliuosavimą, mes turime atminti, kad mes to išliuosavimo nesulauksime, kol nebus išliuosuota mūsų tauta, pareiškę Čiangkaišekienė.

Montrealo Lietuviai ir Jų Organizacijos Suaukavo \$64.22 Del Klaipėdos Krašto Pabėgėlių ir Del Lietuvos Ginklų Fondo

Gegužės 21 d., D. L. K. Vytauto Neprių Klubu salėj, vadovybėje Montrealo Lietuvių Komiteto Lietuvos Nepriklausomybei Ginti įvyko masinis lietuvių susirinkimas. Susirinkimo vyriausias tikslas buvo aptarti Lietuvos nepriklausomybės apsaugojimo reikalus ir išiesti pagalbos ranką nuo Hitlerio brutališkų smogininkų pabėgusiems klaipėdiečiams.

Lyginant susirinkimo skaitlingumą su jo tikslais, tai šis susirinkimas turėjo būti skaitlingesnis. Neskaitytiems priežastis vieni randa pavasarį gražaus oro suviliojimą, kiti kaltina neuztektiną garsinimą, bet greičiausiai didžiausiu kaltininku bus buvusi Lietuvos valdžia, kuri praityje nesiškaitė su užsienio lietuvių pageidavimais, kas ir atstumė lietuvius nuo budrumo stovėti Lietuvos nepriklausomybės sargyboje. Be to, ir iš-

šauktas pasipiktinimas buvusios Lietuvos valdžios garbintojais visokiais provokatoriais-skundikais, kurie kenkė užsienio lietuvių veikimui, ypatingai Montrealo lietuvių veikimui.

Nežiūrint to visko, Montrealo lietuvių pasirodė draugiškai. Susirinkimo pirmininkui A. Navickui atidarius ir apibudinus jo tikslus buvo pakviestas M. Placėnis pakalbėti. Kalbėtojas nurodė tuos nusotolius, kuriuos pernešė Lietuva netekdama Klaipėdos krašto, kurį Hitlerio naziams grumojant buvusioji Lietuvos Mirono valdžia pasiskubino išduoti. Jis kėlė vilti, kad dabartinė Cerniaus ir daugmaž, koalicinė Lietuvos valdžia stropiau stovės Lietuvos sargyboje.

Komiteto sekretorius A. Lučka perskaitė laišką gautą iš Kanados valdžios, kuri atsakydama į Montrealo lietuvių kreipimąsi užtarti Lietuvą, pranešė, kad ji rimtai insianta tą atikreipimą domėn ir kur reiks panaudoti savo autoritetą Lietuvos naudai.

Pirmininkui atsisaukus paremti Klaipėdos krašto pabėgėlius ir Lietuvos Ginklų Fondą, pirmiausia atsiliepė organizacijų atstovai su aukomis del Klaipėdos krašto pabėgėlių: Liet. Literatūros Draugijos 47 kp. įteikė \$0.00; M. L. Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija — \$20.00; Liet. Darb. Dr. ja — \$10.00 ir Liet. Literatūros Draugijos 137 kuopa \$5.00. Susirinkime dalyvavusieji ir klube atsilankiusieji suaukavo \$24.22. Kadangi kreipiantis buvo pažymėti, kad aukos bus renkamos dviem tikslams, tai aukotojai įteikdami aukas pažymėjo kam skiria. Dauguma iš aukotojų aukas paskyrė Klaipėdos Krašto pabėgėliams šelpti. Ginklų Fondui, rodos, suaukosta \$3.00 — \$4.00 ar tam panasi suma.

Po aukų rinkimo buvo paviestas antras kalbėtojas J. Leševičius. Jis nurodinėjo mūsų vieningo veikimo svarbą del Lietuvos nepriklausomybės išsaugojimo ir liaudies demokratinį teisių atgavimą. Kvietė organizuotai raginti Lietuvos vyriausybę suteikti daugiau demokratinį teisių Lietuvos liaudžiai.

Taipgi nenulstančios energijos kaip ligi šiol, taip ir ateityje likti budavotoju progresyvio darbo žmonių judėjimo.

Yours Chum — A.

paliuosuoti politinius antifasistinius kalinius ir tartis su kitomis demokratinėmis valstybėmis del apsaugojimo ar reikalui esant kolektyvio apgynimo nuo fasistinių agresorių Lietuvos nepriklausomybės. Ragino baikuoti ir organizuoti boikotą agresivių valstybių prekių.

Kalbėtojų kalbos, pranešimai ir atsisaukimai buvo sutikta entuziastiškai. Pasibaigus prakalboms buvo bendros diskusijos, kuriose kilo mintys organizuoti udesnį spaudimą į Lietuvos valdžią paliuosuoti antifasistinius kalinius. Kaip kurie reišė nepasitikėjimą per daug vienarūšiškumui Klaipėdos Krašto Pabėgėliams Šelpti Komitetu. Kaip kas klausė kur Montrealo urapatrintai iš V.V.S. ir parapijos pastogės, kad ne jų nė paramos virš minėtiems tikslams iš jų nėra. Ginklų Fondo rėpimu irgi kilo abejonių, kad jie nebūtų naudojami prieš mūsų orolius, kaip kad Tubelio-Smetonos valdžia darė laike valstiečių išstojimų. Šie dalykai išaiškinti reiskiant didesnį pasitikėjimą dabartine, daugmaž, koalicine Lietuvos valdžia. O kad mes užsienio lietuvių neįtūmė apvilti, tai pagel-daujame iš Lietuvos valdžios demokratinį darbų Lietuvos nepriklausomybės saugumė ir bendros Lietuvos liaudies būklės pagerinimui, taipgi daugiau demokratinį teisių ir paliuosavimo antifasistinių politinių kalinių.

Tuom susirinkimas ir baigėsi.

L. B. Korespondentas

Apsivedė Drg. J. Rutelionis Su Drg. Ag. Žigaityte

MONTREAL. — Gegužės 20 d. Montrealo lietuvių progresyvių organizacijų narys ir atsidavęs veikėjas drg. Jurg. Rutelionis pradėjo šeimyninį gyvenimą apsiavedamas su taipgi progresyvių organizacijų nare drg. Ag. Žigaityte.

Nuo savęs ir nuo šimtų mūsų organizacijų narių linkiu laimingo, laimingo ir pasiturintį gyvenimą ne tik doleriukais, bet ir pionieriukais.

Taipgi nenulstančios energijos kaip ligi šiol, taip ir ateityje likti budavotoju progresyvio darbo žmonių judėjimo.

Yours Chum — A.

MOTERŲ SKYRIUS

Išpūdingas Parengimas

MONTREAL. — Gegužės 14 dieną Montrealo lietuvių gražiai ir išpūdingai paminėjo Motinos Dieną. Už šio paminėjimo su-ruošimą garbė tenka LLD 137-tos kuopos Moterų skyriui, kurio pastangomis šios kolonijos progresyviai lietuviai šiemet pirmą kartą turėjo progos plačiai paminėti šią taip visiems brangią dieną — Motinos Dieną.

Minėto skyriaus meno komitetas, draugės U. Mažylienės ir jos talkininkė — Blaženės ir Juozulaitienės vadovybėje, pri-rėngė įvairią ir gražią programą, kurią ištaisai visą išpildė mokyklinio amžiaus jaunuoliai. Programos kavalkai buvo atlikti įvairiose formose, kaip tai: deklamacijomis, dainomis, sty-gų skambinimu ir veikaluku. Reikia pasakyti, kad ištaisai visa programa, išskyrus veikaluku, buvo pritaikyta tos dienos paminėjimui ir programos pildytojai buvo labai gražiai išmokyti, už ką kreditas tenka toms draugėms, idėjusioms daug darbo.

Programos pildyme dalyvavo sekanti jaunuoliai: sesutės Mažylytės, Doveikytės, Bendžaitytės, Salalytės, Matusėvičaitė, Blažukos, Čeponiukas ir S. Mi-notaitė.

Bene pats išpūdingiausias momentas buvo, kuomet nuo ap-krautos — ispuoštos įvairiais gėlių buketais, vazonais ir kito-kiomis dovanomis scenos prasidėjo išsaukimas jaunuolių, su-nėsiųjų gėles ir dovanas savo motutėms ir jų įteikimas motu-tėms.

Nejauki nuotaika jautėsi tų veiduose, kurie nuo savo matu-čių atskirė tikstanciais mylių — okeanu, o dar liūdnėmis jaus-mas buvo pas tuos-ās, kurie tą dieną buvo pasipuosę baltomis rožėmis, kas liūdino, kad jų mo-tutės jau amžinai atsiskyrusios nuo jų ir niekad nepagaus.

Koncertinei programai pasi-baigus, išpūdinga, tai diena pritaikyta kalbą pasakė K. Ki-lkevičius, smulkiai nusiaveda-mas motinos reikšmę gyvenime, jos vergus, pasiaukavimą vai-kams, o dar daugiau palietė dar-bininkų motinų padėtį, kurios auklėja savo sūnus, kad vėliau jie gintų turčių interesus. Kal-bėtojas nurodė, kad motinos tik-tai tada bus laimingos, kada auklėjant sūnus nereikės pery-gvėti tragiškų momentų, kada darbo žmonės bus sulaukę švie-sesnio rytojaus. Bet tas savai-me neateis, reiks vesti neatlai-dižą kovą.

Po išpūdingos kalbos, kuri paveikė kiekvieno motiną ger-biančio jausmus, sekė linksmi šokiai.

Už šio paminėjimo priruoši-mą ir laike paminėjimo pasidar-bavimą tenka išreikšti padėką skyriaus valdybai, meno ir pė-rengimo komisijai ir ne komite-to narėms, kurios nors kiek prisidėjo su darbu.

Lietuvių Literatūros Draugijos Suvažiavimui Pasiūlymai

Pereitame Moterų skyriaus susirinkime, apart kitų reikalų, skyriaus narės svarstė ir Lietu-vių literatūros Draugijos Kana-dos kuopų suvažiavimo klausim-us, ypatingai moterų organi-zacinį veikimą, liečiančius klausim-us. Pažymėjome, kad ir kavalie-riai, kuriems sąlygos leidžia, šiuose šokiuose savo pasipuosi-mais atvaizduoti Lietuvos jau-nikačius.

Ne vien drabužiai šiuose šo-kiuose teiks lietuvišką nuotaiką, bet ir šokiai, kurių keletą pašoks mūsų lietuvaitės.

Šie naujos rūšies šokiai įvyks atėinantį šeštadienį, gegužės 27 dieną, netuvių svetainėj, 01234 Charleyvoix St.

Sovietų sportininkės, kurios Stalino vardo Fizinės Kultūros Institutė užsiima 'kova su štikais'.

LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI

Visos Didesnės Kanados Lietu- vių Kolonijos Ruošiasi LLD Suvažiavimui

Ligi gegužės 20 diena gauti laišakai iš kuopų ir rajonų komi- tetų rodo, kad LLD Kanados Kuopų Trečias Suvažiavimas, šaukiamas š.m. birželio 10-11 d.d., Montreale, bus skaitingas delegatais-ėmis ir organizaciniai brandus.

Pirmo rajono 137 kuopa jau diskutavo suvažiavimui planus ir išrinko aštuonis delegatus į suvažiavimą. Jos kaimyninė 47 kuopa tuo reikalu šaukia spe- cialį susirinkimą. Draugės mon-trealietės jau dabar pradeda dis- kusijas, kaip vašingiau priėmus ir pavaišius iš kolonijų atvyku- sius delegatus ir svečius į LLD kanadiečių suvažiavimą.

Antro rajono sekretorė drg. M. Paužienė rašo, kad didžiausią jų rajono kuopa, To- ronto, ruošiasi pilną delegaciją atsiųsti. Draugai-ės westonie- čiai, kapuskasingiečiai rimtai diskutuoja ir ruošiasi dalyvauti suvažiavime. Iš Sudburio, Wind- soro ir Hamiltono draugų-ių dar

Draugės pageidavo, kad suva- žiavime būtų pakeltas klausim- as kas link suorganizavimo moterų skyrių prie esamų LLD kuopų. Kiek praktika parodė, esant tokiems skyriams, moter- ysus daugiau įsitraukia į veiki- mą, tiktai reikalinga tie skyriai sucentralizuoti ir tuomet bus geresni rezultatai.

Taip pat pageidavo, kad bū- tų pakeltas klausimas kas links įvedimo "Moterų Skyriaus" Liaudies Balse. Ši spraga būtų lengvai galima išpildyti tik tuo- met, kuomet moterų veikimas būtų daugiau sucentralizuotas. Kiekvienoj kuopoj turėtų būti pakeltas klausimas, apdiskusuo- jantį moterų veikimą, ir dele- gatai į suvažiavimą turėtų at- vežti tuo klausimu sumanymus taip pat ir pranešimus apie jų kolonijoj atliktus moterų dar- bus.

Tautiškų Kostimų Šokiai Užbaigimui svetainėse pava- sarinio sezono, mūsų skyrius nu- tarė suruošti šokius, kurie mū- sų kolonijos istorijoj bus pir- mieji, tai lietuviškų kostiumų šokiai.

Visos draugės pasižadėjo įsi- gyti lietuviškų kostiumus, taipgi pasižadėjo užkviesti ir susi- rinkime nedalyvavusias drauges atvykti į šį parengimą pasipu- šusias su lietuviškais kostiu- mais. Pageidavo, kad ir kavalie- riiai, kuriems sąlygos leidžia, šiuose šokiuose savo pasipuosi- mais atvaizduoti Lietuvos jau- nikačius.

Ne vien drabužiai šiuose šo- kiuose teiks lietuvišką nuotaiką, bet ir šokiai, kurių keletą pašoks mūsų lietuvaitės.

organizacinį veikimą. Nepaliki- te neatsakę, nors paskutinėmis dienomis, kad suvažiavime ne- reiktų toms kuopoms išreikšti pabara.

Už Savaitės Pradėsimė Organi- zacinio Fondo Sukėlimo Vaju

Šiomis dienomis kuopoms iš- siuntinėsimė Organizacinio Fon- do kėlimui reikiama medžiaga. Rajonų komitetai jau paruošę planus darbai del kuopų. Kuopų valdybos ir visi nariai-ės kvie- čiami galimai pasidaruoti fon- do sukėlimui.

Vajui laiką galima pasirink- ti laikotarpį nuo birželio 1 d. li- gi rugpjūčio 30. Tai visi trys mėnesiai.

Organizacinio Fondo sukėli- mas nebūtų labai sunkus, jeigu kuo didesnis skaičius mūsų draugų ir draugių leistųsi va- jus darban. Pereitais metais vaju pasvestas pasekmingai, bet už tai tenka didžiausia pa- garba draugams ir draugėms, kurie darbavosi kaip nuošir- diausi stachanoviečiai. Buvo eil- lė draugų-ių, kurie sukėlė \$5.00 — \$10.00, bet buvo ir tokių, ku- rie nė piršto nepajudino del šio vaju pasvedimo pasekmingai. Šiais metais turėtume organi- zuotis kuo didesnis skaičius mū- sų draugijos narių darban, nes šio darbo vaisiais naudojasi visi darbo žmonės siekimui laimin- gesnio gyvenimo.

Draugai ir draugės aldiečiai, pašalpinii draugių nariai ir vi- si progresyviai Kanados lietu- viai prašomi talkon šio vaju pasvedimui pasekmingai.

Užsakykite Knygą "Raistas"

LLD Kanados Veikiantis Komitetas užsiskakė iš "Lais- vės" kelis desėtkus knygų "Raistas" del platinimo. Knyga iš 450 puslapių. Joje Upton Sin- clair aprašęs Chicago lietuvių ir skerdyklų darbininkų gyvenimą.

Ši knyga turi savo istorinių pėrgyvenimų Lietuvoje. Ten jaunuomenė ja rankraščiu nusi- rašiusi visą knygą leido iš ran- kų į rankas skaityti arba rink- davosi kolektyviai su didžiausiu pamėgimu skaityti. Ją esamu laiku galima pasiųsti į Lietu- vą, už ką mūsų giminės ar drau- gai būtų didžiai dėkingi. K.V.K. labai rekomenduojame su šia knyga apdovanoti kuo didesnį skaičių mūsų brolių ir sesučių Lietuvoje.

Knygos kaina \$1.00. Mes par- duodame po 90 centų kanadie- čiams, o norinčius, kad pasiųs- tumė į Lietuvą sulgy jų suuro- dyto adresu, tai prašome pri- siųsti \$1.00. Prisiuntusiems mo- kestų su užsakymu — persiunti- mą mes apmokame.

Laukiame užsakymų. K. K. LLD KVK Sekretorius P. O. Station "D," Box 44 Montreal, Que.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikriną kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 val. po piet., 7-8 val. vak. ir sulgy susitarimo
4639 Park Ave. Montreal, Que.

Tel.: DO. 1000
DO. 2500
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.

OF MONTREAL REC'D
Fotografuoti Vestuvių Grupės Darau Padidinimus Ir Atlieku Visus kitus Fotografijos Darbus
23 ST. CATHERINE ST. W. MONTREAL, QUE.

Lietuvaitė Plaukų Taisytoja
BIRUTĖ DUDONAITĖ
Atliekame visokį kultūrinį plaukų ir nagų papuošimą. Specialis permanentas su mašina ir be mašinos.
2515 Centre St. — Montreal

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavi- mus, parūpinu pliietybės doku- mentus, igaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.

Tel. LA. 1804
J. SKINKIS
Lietuvis Sluvėjas
Siuvame sulgy meros iš geriausių medžiagų vyriškus ir moteriškus drabužius.
2006 BLEURY ST. (Kampas Ontario St.) MONTREAL

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

GENERAL KNOWLEDGE TEST

Are you up to the mark in current events?
 Test yourself. 100% is excellent -- top-notch, you are smart.
 If you have 90% give yourself a pat on the back. You are very good.
 80% good. You are average.
 70% still good, but I would suggest that you brush up on your general knowledge.
 60% pass -- Are you satisfied? I hope not.
 50%. Well, perhaps you are the kind that can get away with it.
 Below 50% -- dear me, I'd do something about it.

Well we're off! For every correct answer give yourself 5 marks. P. 3. The answers will be found in the next issue of this paper. You'll have to wait until next Friday to check up on your efficiency. In the meantime scribble the answers down on a piece of paper and compare them with the correct answers next week. Be fair! If you ask your neighbor for an answer, remember, you shouldn't give yourself five marks.

1. Who is the best singer our club possesses? Pretty good! I'll say she is very good!
2. What fair haired fellow is so good at bowling we can point to him with pride?
3. Who is the ball of fire that is the life of our club? No club could be dead with her personality. I don't know what we would do without her.
4. Who is our blondest member? (Hint -- it's a he)
5. What fellow has a lot of nerve and Scotch blood in his veins?
6. Who is the beauty of our club?
7. Who is the short fellow who has fallen for our pretty chatter-box?
8. Who is the best female bowler out of all our girls?
9. What good looking boy can write (news items) ride (a bicycle) and is a good sport?
10. Who is the red haired fellow who has recently learned to swing a polka and is certainly doing it?
11. Who is our home-loving girl who prefers the home to outside amusements?
12. Who has such naturally curly hair that girls wish it were theirs?
13. Who has such an original way of playing ping-pong that he tires his opponent out by dint of sending the ball careening over the entire table?
14. What young girl loves and is affected by soft music, sad poetry and moving pictures, the beauties of nature and dreams of a drowsy world of dreams?
15. Who is the tall handsome fellow whose actions depend on the mood he is in?
16. Who is the finest male comedian in our midst?
17. Who is the dark fellow who loves sports, excels in them but prefers intellectual and educational things?
18. If you can't answer these questions why not? If you can, give

yourself five points.
 19. Which is the best Lith. Sports Club in Montreal?
 20. Can you see the connection between head and bed? If you get number 19 wrong you will.
 -- Arbor Vitae.

ETIQUETTE

By Gentleman John

Series I Issue 5
 At eighteen girls learn to listen to pretty speeches without surprise, of course, I wouldn't say that is the case with our young Lithuanian girls who no doubt have heard sweet nothings whispered into their ears at sixteen.

All that has been mentioned in preceding articles applies to the boys also, except that the boy is 2 years behind the girl. A girl at sixteen is on same ground as a boy at eighteen.

The Young Man

A young man's arrival at the age when he can be considered an asset to social gatherings is unheralded. If he is a polite and personable young man, invitations will flow to him fast enough.

Doors which have opened to him may close if he fails to show appreciation for entertainment offered him. A young fellow should, if he meets former hostesses at dances or parties, speak and dance with them and if he is in a strong financial position, oblige them with a theatre party or even better.

This same advice may also apply to our committees that request guest entertainers or performers. Flowers or a box of chocolates should be offered at the opportune moment to the person who deserves a material appreciation. Always thank the performers. Never take any favour or deed for granted.

WRONG PLACE

Gent: "I was frightfully embarrassed when I dropped my fork at the dinner."
 Lady: "Why, everybody drops a fork now and then."
 Gent: "Yes, but everybody doesn't drop one out of his coat sleeve."

PLENTY TOUGH

"Yeah," said the Westerner, "we're sure plenty tough out here, stranger. Why, every time I kill a man I carve a notch on my revolver butt."
 "Well," replied the stranger, "you can't scare me, for you haven't done much killing, I see. That revolver butt of yours hasn't a single notch on it."

POINT OF INFORMATION

By GILBERT

ON OCT. 12, 1585 THE WORKERS OF THE CHICAGO-HEBEN COAL COMPANY WENT OUT ON STRIKE... THE COMPANY BUILT A STOCKADE AROUND ITS PROPERTY AND PUT 60 GUARDS IN CHARGE OF IT... THE AGENTS OF THE COALITION THEN LOADED 150 WORKERS INTO THE STOCKADE AFTER ASSURING THEM THAT THERE WAS NO LABOR TROUBLE AT HAND... THEN THE COALITION GUARDS OPENED FIRE ON THE STRIKERS, KILLING 12 AND WOUNDING 40... THESE MERCENARIES HAD COMMITTED SO REVOLTING A CRIME THAT THEY WERE PUBLICLY DENOUNCED BY JOHN R. TURNER, THEN GOVERNOR OF ILLINOIS...

SIR WALTER RALEIGH NEVER WORE OR OWNED A CLOAK OR COAT...

Song of the Refugee Road

BY LANGSTON HUGHES

Refugee road, refugee road,
 Where do I go from here?
 Weary my feet! Heavy the road!
 The ones I love left far behind --
 Home nowhere!

Dark winds of trouble moan through
 (my mind)
 None to care!
 Bitter my past! Tomorrow -- What's
 (there?)

Refugee road! Refugee road!
 Where do I go from here?
 Walking down refugee road.

Must I beg? Must I steal?
 Must I lie? Must I kneel?
 Or driven like dumb war-weary
 (sheep)

Must we wander the highroad and
 (weep --
 Or will the world listen to my appeal?
 From China where the war gods
 (thunder and roar,

From all the dark lands where
 (freedom is no more,
 Vienna, city of light and gladness,
 Once gay with waitresses, now bowed
 (in sadness,

Dark Ethiopia, stripped of her mirth,
 Spain where the shells plant seeds in
 (earth.
 Oh, Statue of Liberty, lighting
 (tomorrow,

Look! And have pity on my sorrow:
 Home nowhere! None to care!
 Bitter my past! Tomorrow -- what's
 (there?)

Refugee road! Refugee road!
 Where do I go from here?
 Walking down-refugee road.

"Yeah, I know it, stranger. I have to put a new butt on every week."

All that glitters is not gold. Blondes glitter, herefore blondes are not gold. But as long as there is peroxide -- Oh! --

I bought a wooden whistle but it wooden whistle;
 So I bought a steel whistle, but it steel wooden whistle;
 Then I bought a tin whistle, so now I tin whistle.

Pranešimai

Montreal, Que.

Lietuviška Naktis
 Pirmą kartą LLD 137-tos kuopos Moterų skyrius rengia Lietuviškų Kostiumų Šokius.

Skaitlingas moterų-merginių būrys ruošiasi atvaizduoti gimtojo krašto lietuvaites su tautiškais kostiumais. Gi zanavykės su kapse susiginčino, kuri bus šumniausia apsirėdžiusi.

Ateikite visi ir visos. Kam leidžia galimybės, pasipuoškite lietuviškai. Už gražiausią kostiumą bus duodamas prizas. Kavaliariai pasistengkite atvaizduoti Lietuvos jaunikaitei -- artojęi. Lietuvaitės pašoks lietuviškus šokius. Bus kai kas ir labai interesinga pamatyti. Dalyvaukite visi ir visos!

Šokiai įvyks ateinantį šeštadienį, gegužės 27 d. -- 01234 Charlevoix St.

Rengėjos

Linksmą Naujiena Montrealiečiams

Pavasario grožiui atgijus, gamtos grožybėm pradėjus vi-lioti, montrealiečiai pradėjo bodėtis miesto oru ir stengiasi pakvėpuoti tyru oru. Tad ateinantį sekmadienį, gegužės 28 dieną atsisub pirmas piknikas visiems gerai žinomaj vietoj Tetreaultville parke. Šį pikniką rengia MLSDDP su LLD abiem kuopom.

Tad draugai-ės pasinaudokime taip senai laukiama proga. Išvažiuavę suėsim draugus bei pažįstamus, pakvėpuosime šviežiu oru medžių pavėsyje ir linksmai praleisime laiką.

Į pikniką nuvažiuojamas labai patogus Hochelaga strytkariu 84 numeriu. Pikniko pradžia 12 val. dieną.

astaba: Ženkliuko niekas nesegios, jeigu tokių pasitaikytų, tai bus ne pikniko rengėjai.

Parenginų Komisija

Ūkininkas Naujakūrys

(Atkelta nuo 4 puslį)

mokėsčius, kaip kiekvienas smulkus ūkininkas, bet dar ir išperkamuosius mokėsčius, kurie nemažesni, kaip valstybiniai.

Tatai ir yra tasai mūsų praeikimas, kuris smaugia naujakūrius jau 15-ka metų. Bet, deja, apie šitai niekas, atrodo, nieko nežino ir nenori žinoti. Net tasai "Ūkininko Patarėjas," kuris brukamas, nori ar nenori, kiekvienam ūkininkui, gana dažnai rašo, kiek vyriausybė išmokėjusi dvarininkams už nusavintus dvarus, bet niekad neparašo, kad štai vyriausybė atsižvelgs ir į naujakūrių ūkininkų reikalus.

Beveik visi naujakūriai verčiasi javų ūkiu. Jie nespėjo ir neturėjo galimumų persiorientuoti į kitas ūkio šakas. Todel visi naujakūriai jaučia visus tuos sunkumus, kurie slėgia mūsų kaimą, žinoma, nepamiršdami ir savo naujakūriškų sunkumų. Javų kainos tiek menkos, kad šiandien neapsimoka javų ūkis. Pieno ūkiu verčiasi tik retas naujakūrys, o bekonas, kuris atrodytų lengviau užauginti, suėda tiek javo, kiek už jį gautnam pinigų. Ir iš to:

mokėsčių nesumokam, miško neįperkamas, cukrui pinigų nėra, kalvis nieko nedirba į skolą.

Mano žemė dirbta labai gerai, iš jos gatau neblogą derlių. Vis tik pereitais metais aš pardaviau tik už Lt 210 javų. Aš verčiuosi pieno ūkiu. Dar karvių gerų neturiu, bet jas nuolat gerinu. Pieno aš nepasilieku daugiau kaip 1-1½ ltr. kasdien.

apie Lt 100, kuro už Lt Už pieną 1938 m. gavau Lt 600. Atrodytų visai pakenciamos pajamos. Bet tuo pat metu išlaidos prašoka pajamas: pernai išmokėjau

mokėsčių Lt 190 (savivaldybinių) -- Lt 30, valstybi-

S.D.K.L.S.P.D. 1-ma KUOPA SU L.L.D. 162-ra KUOPA

Rengia Šį Sezoną

Paskutinį Parengimą

ŠOKIUS

Šeštadienį, Gegužės 27 Dieną

LIETUVIŲ SVETAINEJ

6 DENISON AVE. -- TORONTO

Sokiams grieš gera orkestra.

Pradžią 8 val. vak. Įžanga su drapanų padėjimu 20 centų.

Kviečiame visus atsilankyti.

Pardavimui

Pilnas komplektas batsiuvyklos įrankių: siuvamoji mašina (Stitcher); 2 mašinos lopymui (Patchers); registeris.
 Kaina \$600.00, bet turiu parodonti už bet kurį pasiūlymą.
 5344 St. Urbain St., Montreal.
 Tel. CRescent 0034.

Mike's Custom Tailoring

Siuvu vyriskus ir moteriškus geros rūšies drabužius. Pritaikymas garantuotas. Taipgi turiu gatavų.
 ROSEN, Mgr.
 428½ Queen St. W., Toronto

PRAGUE CAFE
 Slovakiskas Restoranas
 Europiški valgiai -- geras patarnavimas.
 899 Main St. Winnipeg

New London Lunch
 Lietuviška Valgykla
 Savininkas
 J. KAMICHATIS
 668 Queen St. W., Toronto

Tel. 4-6757
 Petras Karalius
 GRABORIUS
 10 Vernon St.
 WORCESTER, MASS.

Advokatas ir Notaras
 M. W. Kellermann
 371 Bay St., Toronto 2,
 Ontario
 Ofiso Telefonas: WA 5900
 Rezidencijos: ME 1425
 (Kalba ir vokiškai)

Advokatų Kontora
 M. S. Millstone
 455 Spadina Ave., Toronto
 Telefonas: RA 5125
 Rezidencijos EL 7922

Tel.: MELrose 0318

Hollywood Cafe

Nauja Lietuviška Valgykla
 Savininkas
 J. RACKAUSKAS
 223 OSSINGTON AVE.
 Kampas Ossington-Dundas

Dr. F. Rybak

M.D., C.M., J.M.C.C.
 Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris
 Atlieku įvairias operacijas
 Ofisas:
 598 Selkirk Ave., Tel. 55 323
 Rezidencija:
 562 Alfred Ave., Tel. 54 000
 Winnipeg, Man.

Tel. WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS
 Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby.
 Laidotuvės net \$55.00 pigumo
 455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
 DOMINION TICKET OFFICE
 143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
 Seniausia ir patikimiausia laivakorėjų kontora. Gyvuoja jau 22 metus. Laivakorėš, pinigų persiuntimas, pilietybės popierį išėmimas, aprauda ir daugelis kitų patarnavimų.
 S. Heifetz, menedžeris

Tel. EL. 6579 -- WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agent
 Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Išskolentuojame rėndas. Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.
 Daugeliu lietuvių esame patarnavę.
 133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Operetė

'CIGONAI'

Vaidins Toronto Bangos Choras

Prie To Bus Gražios Koncertinės Programos

šeštadienį,

Gegužio 27-to May

GEDEMINO SVETAINEJE

575 JOSEPH AVE., ROCHESTER, N. Y.

Vaidinimas Prasidės Lygiai 7.30 Valandą Vakaro

Pradėsime į Laiką. Nesivėluokite!

SIŲ PUIKIĄ PROGRAMĄ RENGIA ALDLD 50 KUOPA

Pelnas Eis Paramai 'Liaudies Balso'

Bus ir Šokiai Prie Geros Orkestros

IZANGA ASMENIUI 40 c.

KVIECIAME VISUS TORONTIECIUS IR AMERIKIECIUS Į LINKSMĄ SUEJIMĄ

